

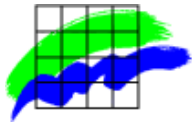
Miljø- og Energiministeriet
Danmarks Miljøundersøgelser

Vingeindsamling fra jagtsæsonen 2000/2001 i Danmark

Wing survey from the 2000/2001 hunting
season in Denmark

Faglig rapport fra DMU nr. 364

Danmarks Miljøundersøgelser
Miljø- og Energiministeriet

Vingeindsamling fra jagtsæsonen 2000/2001 i Danmark

Wing survey from the 2000/2001 hunting
season in Denmark

Faglig rapport fra DMU nr. 364
2001

Ib Clausager
Afdeling for Kystzoneøkologi

Datablad

Titel: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 2000/2001 i Danmark
Wing survey from the 2000/2001 hunting season in Denmark

Forfatter: Ib Clausager

Afdeling: Afdeling for Kystzoneøkologi

Serietitel og nummer: Faglig rapport fra DMU nr. 364

Udgiver: Danmarks Miljøundersøgelser©
Miljø- og Energiministeriet

URL: www.dmu.dk

Udgivelsestidspunkt: August 2001

Redaktør: Jan Bertelsen
Faglig kommentering: Thomas Kjær Christensen

Layout: Helle Klareskov
Korrektur: Else-Marie Nielsen

Bedes citeret: Clausager, I. 2001: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 2000/2001 i Danmark. Wing survey from the 2000/2001 hunting season in Denmark. Danmarks Miljøundersøgelser. 55 s. - Faglig rapport fra DMU, nr. 364.

Gengivelse tilladt med tydelig kildeangivelse.

Sammenfatning: Fra jagtsæsonen 2000/2001 modtog DMU, Kalø, fra 416 jægere i alt 10.286 vinger. Ynglesæsonen 2000 var for pibeand og skovsneppe over gennemsnittet, for gråand, krikand, ederfugl og hvinand under middel, og for spidsand, grågås og dobbeltbekkasin omkring middel. De indsendte vinger skaber grundlag for en præsentation af den geografiske og tidsmæssige fordeling af jagtudbyttet af de 29 undersøgte arter, og en beregning af det totale årlige jagtudbytte på landsplan af de enkelte arter. Det årlige udbytte af de enkelte andearter som har været opgjort siden 1966, viser at udbyttet af arterne troidand, taffeland og bjergand i 1999/2000-jagtsæsonen var faldet til 10% af det udbytte der blev registreret i slutningen af 1960erne.

ISBN: 87-7772-627-8
ISSN (trykt): 0905-815X
ISSN (elektronisk): 1600-0048
Tryk: Phønix-Trykkeriet A/S, Århus
Oplag: 900
Antal sider: 55

Pris: kr. 45,- (inkl. 25% moms, ekskl. forsendelse)
Pdf-version: Rapporten kan også findes som pdf-fil på DMUs hjemmeside.

Købes hos: Danmarks Miljøundersøgelser
Grenaavej 12
Kalø
8410 Rønede
Tlf. 89 20 17 00
Fax 89 20 15 15
E-mail: tpe@dmu.dk

Miljøbutikken
Information og Bøger
Læderstræde 1
1201 København K
Tlf. 33 95 40 00
Fax 33 92 76 90
butik@mem.dk
www.mem.dk/butik

Indhold

Resumé 5

English summary 9

1 Indledning 13

2 Materiale og metoder 14

3 Resultater 18

3.1 Ænder - Ducks 18

- 3.1.1 Gråand *Anas platyrhynchos* 18
- 3.1.2 Spidsand *Anas acuta* 20
- 3.1.3 Knarand *Anas strepera* 21
- 3.1.4 Pibeand *Anas penelope* 21
- 3.1.5 Skeand *Anas clypeata* 23
- 3.1.6 Krikand *Anas crecca* 24
- 3.1.7 Atlingand *Anas querquedula* 26
- 3.1.8 Ederfugl *Somateria mollissima* 26
- 3.1.9 Sortand *Melanitta nigra* 28
- 3.1.10 Fløjsand *Melanitta fusca* 28
- 3.1.11 Havlit *Clangula hyemalis* 28
- 3.1.12 Hvinand *Bucephala clangula* 30
- 3.1.13 Taffeland *Aythya ferina* 32
- 3.1.14 Bjergand *Aythya marila* 32
- 3.1.15 Troidand *Aythya fuligula* 32
- 3.1.16 Stor skallesluger *Mergus merganser* 32
- 3.1.17 Toppet skallesluger *Mergus serrator* 32

3.2 Blishøne *Fulica atra* 33

3.3 Gæs - Geese 34

- 3.3.1 Grågås *Anser anser* 34
- 3.3.2 Sædgås *Anser fabalis* 35
- 3.3.3 Kortnæbbet gås *Anser brachyrhynchus* 35
- 3.3.4 Blisgås *Anser albifrons* 36
- 3.3.5 Canadagås *Branta canadensis* 36

3.4 Vadefugle - Waders 36

- 3.4.1 Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago* 36
- 3.4.2 Enkeltbekkasin *Lymnocyptes minimus* 38
- 3.4.3 Skovsneppe *Scolopax rusticola* 39

3.5 Måger - Gulls 40

- 3.5.1 Sølvmåge *Larus argentatus* 40
- 3.5.2 Svartbag *Larus marinus* 42
- 3.5.5 Sildemåge *Larus fuscus* 42

4 Jagtformer 42

5 Jagtudbyttets størrelse 45

5.1 Jagtudbyttet i sæsonen 1999/2000 45

5.2 Jagtudbyttet af ænder i perioden 1966-1999 47

6 Referencer 52

Danmarks Miljøundersøgelser

Faglige rapporter fra DMU / NERI Technical Reports

Resumé

Fra jagtsæsonen 2000/2001 blev der til DMU, Kalø, i alt indsendt 10.286 vinger af 416 jægere. Det var 14 flere vinger og 30 flere deltagende jægere end i jagtsæsonen 1999/2000.

Der blev indsendt 7.848 andevinger; heraf 5.253 fra svømmeænder og 2.595 fra dykænder. Fra blishøns indkom 138 vinger, fra gæs 243, fra vadefugle 1.875 og fra måger 182.

Der blev registreret fremgang i antal indsendte vinger for 17 af de 29 undersøgte arter, og tilbagegang for 12, i forhold til jagtsæsonen 1999/2000. De største fremgange blev konstateret for skovsneppe hvoraf antallet af vinger steg med 538 (93%), for pibeand med 493 (72%) og for krikand med 223 (15%). De største tilbagegange forekom for gråand der faldt med 792 vinger (27%), og for ederfugl der faldt med 563 vinger (24%). For de øvrige arter varierede antallet af indsendte vinger mindre med små frem- eller tilbagegange i forhold til jagtsæsonen 1999/2000.

Blandt svømmeænderne var ynglesæsonen i 2000 over gennemsnittet for pibeand og under gennemsnittet for gråand og krikand, mens den var omkring middel for spidsand. Blandt dykænderne var ynglesæsonen i 2000 under middel for ederfugl og hvinand. Af de øvrige andearter indkom der for få vinger til at ynglesæsonen i 2000 kunne belyses.

For grågås og dobbeltbekkasin var ynglesæsonen i 2000 omkring gennemsnittet, mens skovsneppe i 2000 havde den bedste ynglesæson i de sidste 16 år.

Den tidsmæssige fordeling af de indsendte vinger fra svømmeænder var på grund af det milde efterår mere udstrakt end i de foregående år. Blandt dykænderne afveg den tidsmæssige fordeling af de indsendte vinger ikke væsentligt fra tidligere år.

Det milde efterår foranledigede også en mere vidt udstrakt tidsmæssig fordeling af de indsendte vinger fra dobbeltbekkasin, mens fordelingerne af enkeltbekkasin og skovsneppe var sammenfaldende med fordelingerne i de foregående år. Der forekom dog usædvanligt mange skovsneppe i den sidste uge af jagtsæsonen.

Belyst igennem de indsamlede vinger afspejler jagtudbyttets køns- og alderssammensætning tydeligt efterårsbestandenes sammensætning og ændringer gennem jagtsæsonen. For pibeand og krikand udgør gamle hanner og hunner forholdsvis større andele af jagtudbyttet i begyndelsen af jagtsæsonen end senere, mens det omvendte gælder for ederfugl og hvinand hvoraf gamle fugle udgør op til 90% af udbyttet i slutningen af jagtsæsonen.

De indsendte oplysninger om anvendte jagtformer viste at 93% af

pibeænderne og 91% af krikænderne blev nedlagt ved trækjagt, især under aften- og morgentræk. Af pibeænderne blev næsten halvdelen af de fugle der blev skudt på morgentræk, nedlagt fra skydepram. Af gråand blev 78% nedlagt ved trækjagt og 17% på opfløj.

Lokkefugle anvendtes overvejende i forbindelse med morgentrækjagt hvorunder 80% af pibeænderne og 67% af krikænderne blev nedlagt ved brug af lokkefugle. På aftentræk blev 18% af pibeænderne og kun 8% af krikænderne skudt for lokkefugle.

Blandt dykænderne blev 92% af hvinænderne skudt på træk med morgentræk som den dominerende jagtform (81%). Alle de hvinænder der blev skudt på morgentræk, blev nedlagt ved brug af lokkefugle og mere end halvdelen blev skudt fra skydepram. Af ederfuglene blev 15% skudt på træk og 83% ved jagt fra motorbåd eller -pram.

Blandt gæssene blev 61% nedlagt på morgentræk og 27% på aftentræk.

Blandt vadefuglene blev 35% af dobbeltbekkasinerne nedlagt i forbindelse med trækjagt, og 64% ved at jæger eller hund lettede fuglene. Af skovsneppe blev 76% skudt 'for stående/stødende hund' og 15% på klapjagter. At 76% af skovsnepperne skulle være nedlagt 'for stående/stødende hund' anses for urealistisk, og vingematerialet synes for denne art ikke at være repræsentativt med hensyn til at belyse de anvendte jagtformer.

Blandt måger blev 48% nedlagt på træk og 35% fra motorbåd.

Jagtudbyttets størrelse i 1999/2000-sæsonen er for de arter der er omfattet af vingeindsamlingen, beregnet ved at kombinere oplysninger fra vildtudbyttestatistikken med resultater fra vingeindsamlingen.

I gruppen 'Andre svømmeænder' steg udbyttet i 1999/2000 i forhold til den foregående jagtsæson fra 88.700 til 99.300. Fremgangen skyldtes først og fremmest et større udbytte af krikand.

Blandt dykænderne steg jagtudbyttet af ederfugl fra 71.800 fugle i 1998/1999 til 95.100 i 1999/2000, mens udbyttet af hvinand faldt med 1.900 til 13.300 i 1999/2000. For de øvrige dykænder var der tale om næsten uændrede jagtudbytter.

Det samlede gåseudbytte var på i alt 17.800 fugle i 1999/2000. Det beskedne antal indkomne vinger gjorde det ikke muligt at beregne udbyttet af de enkelte arter, men udbyttet af grågåas udgør størstedelen (formodentlig omkring K) af gåseudbyttet.

Udbyttet af dobbeltbekkasin steg fra 1998/1999 til 1999/2000 med 3.200 til 19.700. Af enkeltbekkasin blev der nedlagt 1.900 og af skovsneppe 24.400 i 1999/2000, mens udbyttet af sølvmåge og svartbag var henholdsvis 27.300 og 8.500 i 1999/2000.

Det årlige udbytte af de enkelte svømmeænder har været stabilt eller

stigende gennem perioden 1969-1995, undtagen for skeand og atlingand. Af de sidstnævnte arter blev udbyttet halveret gennem den angivne periode. I 1996 faldt udbyttet af alle svømmeænder til et markant lavere niveau. For gråand, spidsand og krikand er niveauet steget lidt igen efter 1996.

Blandt dykænderne har det årlige udbytte i perioden 1966/1967-1999/2000 været faldende for alle arter. Mest markant har nedgangen været for troldand, som i begyndelsen af perioden blev nedlagt i antal af 30.000-40.000 fugle faldende til 3.600 i 1999/2000-jagtsæsonen. Også for sortand, fløjlsand, havlit, taffeland, bjergand og stor skallesluger er udbyttet faldet betydeligt gennem den angivne periode. For ederfugl, hvinand og toppet skallesluger har tilbagegangen i udbyttet været mindre.

Nedgangen i udbyttetallene synes for de fleste arter til dels at være forårsaget af ændrede jagttraditioner og indskrænkninger i selve jagtudøvelsen. Men det kan ikke udelukkes at bestandsnedgange eller ændringer i vinterudbredelsen for nogle af arterne også har indvirket på udbyttets størrelse. For ederfugl er der de seneste år således registreret et fald i den danske vinterbestand.

English summary

The Danish wing survey for the 2000/2001 hunting season, carried out by the NERI Department of Coastal Zone Ecology, Kalø, received a grand total of 10,286 wings from 416 contributors, which was an increase of 14 wings and 30 contributors compared to the 1999/2000 season.

Ducks were represented by 7,848 wings with 5,253 from dabbling ducks and 2,595 from diving ducks and mergansers. A total of 138 wings were collected from coot, 243 from geese, 1,875 from waders and 182 from gulls.

The number of returned wings increased for 17 of the 29 species included in the wing survey and decreased for 12. The largest increases were observed amongst woodcock with 538 wings (93% up on 1999/2000), wigeon with 493 (72%), and teal with 223 (15%). The largest decreases occurred in mallard with 792 wings (27%) and eider with 563 wings (24%). For the remaining species only minor changes occurred compared to the previous season.

Amongst dabbling ducks, the breeding season in 2000 was above average for wigeon, below average for mallard and teal, and about average for pintail. Amongst diving ducks the eider and the goldeneye had a breeding season below average. For the remaining duck species too few wings were received to comment on the breeding season.

In 2000 greylag goose and common snipe had a breeding season about average. For woodcock it was the best for the last 16 years.

The temporal distribution of dabbling duck wings contributed to the scheme was, due to the mild autumn, more prolonged than in previous years. Amongst diving ducks, the temporal distribution did not deviate from the distribution in previous years.

The mild autumn also resulted in a more prolonged temporal distribution of the bag of common snipe, whilst the distribution of the Jack snipe and woodcock bag was similar to the distribution in previous years. However, there were unusually many woodcocks during the last week of the hunting season.

The sex and age composition of the bag clearly reflect the composition of the populations present in Denmark during the hunting season. For wigeon and teal, adult males and females constitute a relatively larger proportion of the bag at the beginning of the hunting season than later on, in contrast to the eider and the goldeneye for which adult birds constitute up to 90% of the bag by the end of the season.

Information on hunting methods showed that 93% of wigeons and 91% of teals were bagged during flight hunting, especially during

late evening and early morning flights. Nearly half of the wigeons bagged during early morning flight were shot from punts. Of mallards 78% were taken in flight hunting, and 17% were flushed birds.

Decoy birds were most frequently used during early morning flight hunting. Thus, 80% of the wigeons and 67% of the teals were obtained using decoy birds. During late evening flight, only 18% of the wigeons and 8% of the teals were bagged using decoy birds.

Amongst diving ducks, 92% of the goldeneyes were shot in flight hunting with early morning flight hunting being the predominant method (81%). All goldeneyes bagged during early morning flight were obtained using decoy birds, and more than half of them were shot from punts. Of the eider 15% were shot in flight hunting, and 83% from small and medium-sized motor boats.

Amongst the geese, 61% were bagged during early morning flight and 27% during late evening flight.

Amongst the waders, 35% of the common snipes were bagged in flight hunting, and 64% by the use of pointers flushing the birds. Amongst the woodcock, 76% were bagged by the use of pointers, and 15% by hunting with beaters.

Amongst gulls, 48% were shot during flight hunting and 35% from medium-sized motor boats.

For the 29 species included in the wing survey the total bag for the 1999/2000 season was calculated based on information from the official bag statistics and the species composition obtained in the wing survey of the same season.

The bag of the group 'Other dabbling ducks' increased from 88,700 in 1998/1999 to 99,300 in 1999/2000. The increase was primarily caused by a higher bag of teal.

Amongst diving ducks the eider bag increased from 71,800 birds in 1998/1999 to 95,100 in 1999/2000, whilst the bag of goldeneye decreased by 1,900 to a total of 13,300 birds. The bags of the other species in the group 'Other diving ducks' did not change significantly compared to the previous season.

In 1999/2000 the total bag of the group 'Geese' counted 17,800 specimens. Due to the few goose wings received it was not possible to calculate the bag of the specific species included in the group. However, the greylag goose constituted the vast majority (maybe 80%) of the 'Geese' bag.

The bag of common snipe increased by 3,200 to a total of 19,700 specimens. The bag of Jack snipe was 1,900 and that of woodcock 24,400 birds. Amongst the gulls, herring gull (27,300) was most frequently bagged followed by greater black-backed gull (8,500).

Until 1995 the annual bag of duck species, which has been calculated since the late 1960s, showed for dabbling ducks a stable or increasing trend for all species except for shoveler and garganey the bag of which has diminished by one half or more. In 1996 the bag of all dabbling ducks decreased to a lower level. Afterwards the bags of mallard, pintail and teal have recovered to some degree.

Amongst the diving ducks the annual bag decreased for all species during 1966-1999. The bags of tufted duck, pochard and scaup have decreased by up to 90%, and all three species have generally lost their sporting importance.

The decreasing bags of these species seem to some degree to have been caused by changes in hunting traditions and restrictions on the hunting methods. However, it cannot be outruled that decreases in the overall populations or changes in the winter distributions for some species may have had an impact on the bag size. For the eider a decrease in the Danish winter population has been documented.

1 Indledning

Den danske vildtudbyttestatistik indeholder oplysning om størrelsen af det årlige jagtudbytte af de jagtbare vildtarter, fordelt på amter. Af praktiske årsager er flere af fuglearterne samlet i grupper i statistikken. Det betyder at statistikken kun giver oplysning om udbyttets størrelse for disse grupper, men ikke for de enkelte arter.

Med henblik på at tilvejebringe en mere præcis viden om en række af de enkelte fuglearters jagtlige betydning startede DMU indsamling af vinger fra nedlagte vadefugle i 1979. Indsamlingen blev i 1982 udvidet til også at omfatte vinger fra ænder. I 1984 blev vinger fra gæs inkluderet og i 1985 tillige vinger fra måger og blishøns. Fra 1992 er der også indsamlet oplysning om hvilke jagtformer jægerne benytter i forbindelse med nedlæggelse af de fugle hvoraf de indsender vinger.

Vingeindsamlingen er baseret på frivillig deltagelse. Gennem omtale i jagtblade, i Skov- og Naturstyrelsens 'Vildtinformation', i nyhedsbreve, via Internetadressen:

<http://vinger.dmu.dk>

samt i en årlig udgivet rapport der bringer resultatet af indsamlingen, bliver jægerne gjort bekendt med undersøgelsen og opfordret til at deltage i vingeindsamlingen. De jægere der ønsker at medvirke, får tilsendt specialkuverter og en vejledning med retningslinier for hvordan vingerne ønskes indsendt.

Vingeindsamlingen i jagtsæsonen 2000/2001 omfattede 29 jagtbare arter hvoraf de 28 var knyttet til vådområder og havet; den sidste var skovsneppe.

Blandt de 29 arter har gråand, ederfugl, blishøne og skovsneppe selvstændige rubrikker i den officielle vildtudbyttestatistik, mens de resterende 25 arter er samlet i følgende fem grupper:

Andre svømmeænder:	spidsand, knarand, pibeand, skeand, krikand, atlingand.
Andre dykænder:	sortand, fløjlsand, havlit, hvinand, taffeland, bjergand, trolldand, stor skallesluger, toppet skallesluger.
Gæs:	grågås, sædgås, kortnæbbet gås, blisgås, canadagås.
Bekkasiner:	dobbeltbekkasin, enkeltbekkasin.
Måger:	sølvmåge, svartbag, sildemåge.

De resultater der opnås ved vingeindsamlingen, supplerer de oplysninger om jagtudbyttet som tilvejebringes via vildtudbyttestatistikken. De enkelte arters andele af det totale antal indsendte vinger giver f.eks. oplysninger om arternes jagtlige betydning. Da de indsendte

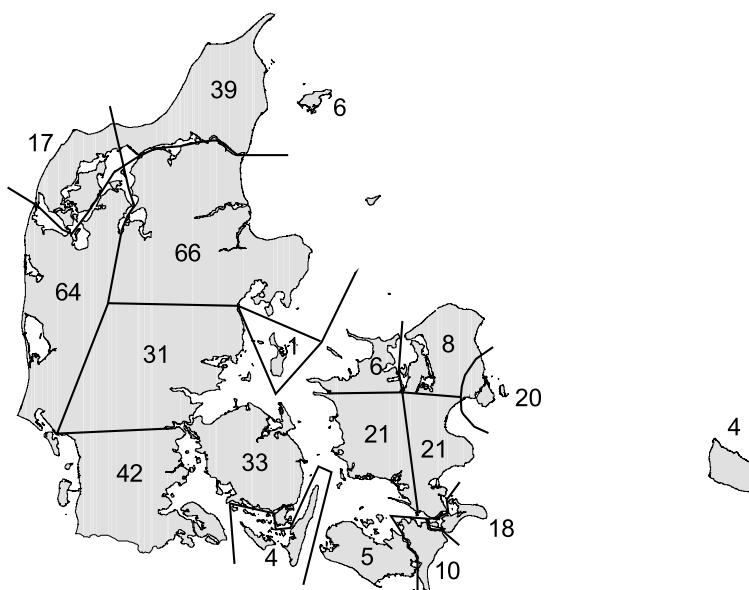
vinger er forsynet med oplysning om dato og lokalitet for nedlægelse, giver de også viden om hvornår og hvor i landet fuglene er nedlagt. Ud fra kendetegn på vingerne kan fuglenes køn og alder bestemmes, og disse informationer bruges til at belyse sammensætningen i køns- og aldersgrupper af jagtudbyttet af de enkelte arter og deres yngleresultat.

Der rettes en varm tak til de jægere som har bidraget med vinger. Uden deres samarbejde og interesse for undersøgelsen havde projektet ikke kunnet gennemføres. Der rettes også en varm tak til Danmarks Jægerforbund og Korsholm A/S for sponsoratet af 'Vingelotteriet' som de jægere der har sendt vinger til Kalø, automatisk deltager i.

2 Materiale og metoder

Fra jagtsæsonen 2000/2001 blev der i alt indsendt 10.286 vinger (Tabel 1). Det var 14 flere end i den foregående sæson. Der medvirkede i alt 416 jægere, hvilket var 30 flere end året før. Af disse 416 jægere havde 242 og 161 også sendt vinger ind i jagtsæsonerne 1999/2000 og 1998/1999. Den geografiske fordeling af de medvirkende jægers bopæl fremgår af Figur 1.

Rapporten omfatter de 29 arter af hvilke der blev indsamlet vinger i jagtsæsonen 2000/2001. Ud for de enkelte arter er der i venstre mar-

Figur 1. Bopælsfordeling af de 416 jægere der sendte vinger ind til vingeundersøgelsen i jagtsæsonen 2000/2001.
Distribution of domiciles of 416 wing-contributors during the 2000/2001 hunting season.

Tabel 1. Antal vinger indsendt fra jagtsæsonerne 1999/2000 og 2000/2001.
Number of wings received from the 1999/2000 and 2000/2001 hunting seasons.

Art - Species	Antal vinger - No. of wings	
	1999/2000	2000/2001
<i>Svømmeænder - Dabbling ducks</i>		
Gråand <i>Anas platyrhynchos</i>	2.928	2.136
Spidsand <i>Anas acuta</i>	111	155
Knarand <i>Anas strepera</i>	20	12
Pibeand <i>Anas penelope</i>	686	1.179
Skeand <i>Anas clypeata</i>	77	43
Krikand <i>Anas crecca</i>	1.502	1.725
Atlingand <i>Anas querquedula</i>	9	3
<i>Svømmeænder i alt</i>		
<i>Total dabbling ducks</i>	5.333	5.253
<i>Dykænder - Diving ducks</i>		
Ederfugl <i>Somateria mollissima</i>	2.325	1.761
Sortand <i>Melanitta nigra</i>	139	66
Fløjsand <i>Melanitta fusca</i>	79	43
Havlit <i>Clangula hyemalis</i>	58	111
Hvinand <i>Bucephala clangula</i>	337	439
Taffeland <i>Aythya ferina</i>	10	14
Bjergand <i>Aythya marila</i>	7	9
Troldand <i>Aythya fuligula</i>	47	64
Stor skallesluger <i>Mergus merganser</i>	36	19
Toppet skallesluger <i>Mergus serrator</i>	61	68
<i>Dykænder & skalleslugere i alt</i>		
<i>Total diving ducks & mergansers</i>	3.099	2.595
Blishøne - Coot <i>Fulica atra</i>	98	138
<i>Gæs - Geese</i>		
Grågås <i>Anser anser</i>	223	151
Sædgås <i>Anser fabalis</i>	31	0
Kortnæbbet gås <i>Anser brachyrhynchus</i>	20	71
Blisgås <i>Anser albifrons</i>	3	2
Canadagås <i>Branta canadensis</i>	16	19
<i>Gæs i alt</i>		
<i>Total geese</i>	293	243
<i>Vadefugle - Waders</i>		
Dobbeltbekkasin <i>Gallinago gallinago</i>	640	659
Enkeltbekkasin <i>Lymnocyptes minimus</i>	60	99
Skovsneppe <i>Scolopax rusticola</i>	579	1.117
<i>Vadefugle i alt</i>		
<i>Total waders</i>	1.279	1.875
<i>Måger - Gulls</i>		
Sølvmåge <i>Larus argentatus</i>	116	118
Svartbag <i>Larus marinus</i>	51	62
Sildemåge <i>Larus fuscus</i>	3	2
<i>Måger i alt</i>		
<i>Total gulls</i>	170	182
<i>Alle arter i alt</i>		
<i>Total all species</i>	10.272	10.286

gen angivet en række nøgletal som angiver antal af de følgende kategorier:

N: Antal indsendte vinger - *Number of wings received*

A: Antal gamle hanner - *Number of adult males*

B: Antal gamle hunner - *Number of adult females*

C: Antal unge hanner - *Number of juvenile males*
D: Antal unge hunner - *Number of juvenile females*
E: Antal gamle fugle - *Number of adult birds*
F: Antal ungfugle - *Number of juvenile birds*
G: Antal ubestemte - *Number of unaged or unsexed birds*

R: Antal ungfugle pr. gammel hun - *Number of juveniles per adult female*

S: Antal ungfugle pr. gammel fugl - *Number of juveniles per adult bird*

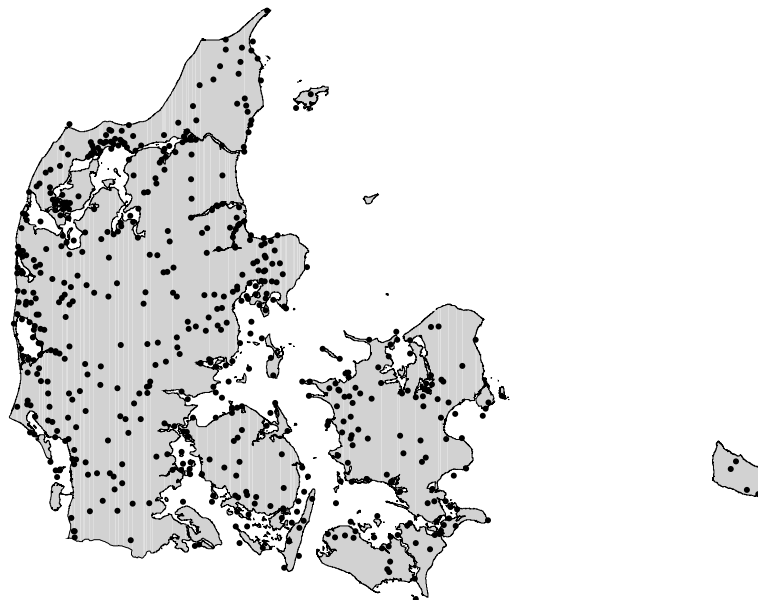
For ænder er årets yngleresultat udtrykt som antal ungfugle pr. gammel hun idet det er muligt på grundlag af vingernes udseende at bestemme både køn og alder. For de øvrige arter (blishøne, gæs, vade-fugle og måger) er yngleresultatet angivet som antal ungfugle pr. gammel fugl fordi det ud fra vingernes udseende for disse arter kun er muligt at bestemme fuglens alder.

De anførte værdier for antal ungfugle pr. gammel hun/fugl kan ikke anvendes som et direkte udtryk for yngleresultatet, men som et indekstal der kan bruges til at sammenligne yngleresultaterne fra år til år. At yngleresultaterne udtrykkes som indekstal, skyldes at ungfugle generelt er lettere at nedlægge end gamle fugle, og deres andele i jagt-udbyttet vil derfor oftest være forholdsvis større end deres andele rent faktisk har været i bestanden. Yngleresultaterne sammenlignes med tidligere års resultater (Clausager 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000a) og beskrives i forhold til disse ved følgende relative betegnelser:

over middel (over gennemsnit):	indekset for yngleresultatet er større end gennemsnitsindekset for de år hvor der er indsamlet vinger af den respektive art,
middel (gennemsnit):	indekset for yngleresultatet er på niveau med gennemsnitsindekset for de år hvor der er indsamlet vinger af den respektive art,
under middel (under gennemsnit):	indekset for yngleresultatet er mindre end gennemsnitsindekset for de år hvor der er indsamlet vinger af den respektive art.

For de arter hvoraf der er indsendt mere end 100 vinger, præsenteres der kort der viser den geografiske fordeling af vingerne. Frem til 2000 blev vingerne henført til et kvadrat på 25 x 25 km, men fra jagtsæsonen 2000/2001 er dette blevet ændret, så de præcise lokaliteter for fuglernes nedlæggelsessteder nu angives (Fig. 2). I nogle tilfælde refererer de oplyste lokaliteter på havet til større områder som f. eks. Århus Bugt. I sådanne tilfælde er lokaliteten placeret i det angivne områdes centrum.

Som i de foregående jagtsæsoner blev der også i 2000/2001 indsamlet oplysninger om hvilke jagtformer jægerne havde benyttet ved ned-

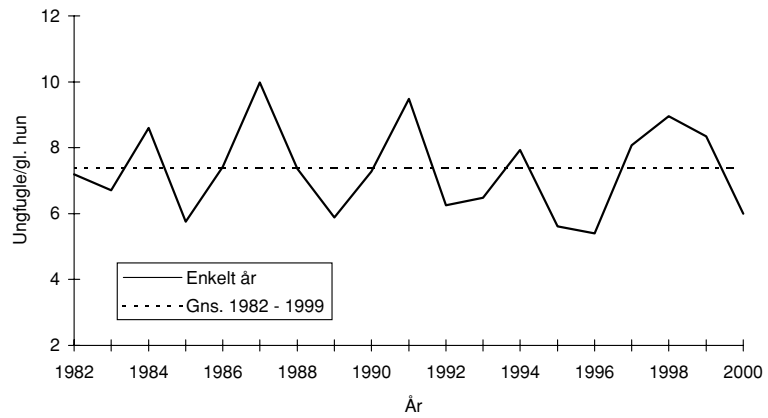

Figur 2. Lokalteter hvorfra vinger af nedlagte fugle blev indsendt i jagtsæsonen 2000/2001.
Shooting sites for birds from which wings were sent in during the hunting season 2000/2001.

læggelse af de fugle hvoraf de indsendte vinger. For 9.562 (93%) af de i alt 10.286 vinger som blev sendt ind, var den anvendte jagtform oplyst. Den anvendte jagtform oplyses ved afkrydsning på et skema med alle almindeligt anvendte jagtformer anført. Har en jæger benyttet en jagtform der ikke er anført på skemaet, anmodes jægeren om at beskrive den i en særlig rubrik.

I vildtudbyttestatistikken er en række af de arter hvoraf der indsamles vinger, slået sammen i grupper. De årlige udbytter af de enkelte arter fremgår således ikke direkte af statistikken. Ved at kombinere vingeindsamlingens resultater med vildtudbyttestatistikkenes udbyttet kan jagtudbytterne af de enkelte arter beregnes. Det er gjort for jagtsæsonen 1999/2000 på grundlag af de resultater der blev opnået ved vingeindsamlingen fra den samme sæson, og som blev publiceret i sidste års vingerapport (Clausager 2000a). At det er gjort for jagtsæsonen 1999/2000, og ikke for jagtsæsonen 2000/2001 skyldes at tallene for vildtudbyttet for jagtsæsonen 2000/2001 først foreligger efter udgivelsen af denne rapport.

Af de 29 arter hvorfra der indsamles vinger, har gråand, ederfugl, blishøne og skovsneppe deres egen rubrik på spørgeskemaet til vildtudbyttestatistikken, og udbyttet af disse fire arter opgøres direkte på grundlag af jægerens oplysninger. Jagtudbyttet af hver af de resterende 25 arter i de fem samlegrupper er beregnet ved at sammenholde artsfordelingen blandt de vinger inden for hver gruppe der er indsendt fra de enkelte amter, med de respektive amters samlede udbytte af gruppens arter. Beregningerne er baseret på den forudsætning at der indsendes forholdsvis lige mange vinger af alle de arter der indgår i de enkelte grupper, og denne forudsætning synes at være opfyldt (Clausager 1994).

Figur 3. Antal ungfugle pr. gammel hun for gråand i perioden 1982-2000.

Number of juveniles per adult female in mallard during 1982-2000.

3 Resultater

3.1 Ænder - Ducks

3.1.1 Gråand *Anas platyrhynchos* Mallard

N: 2.136
A: 530
B: 230
C: 701
D: 674
F: 1

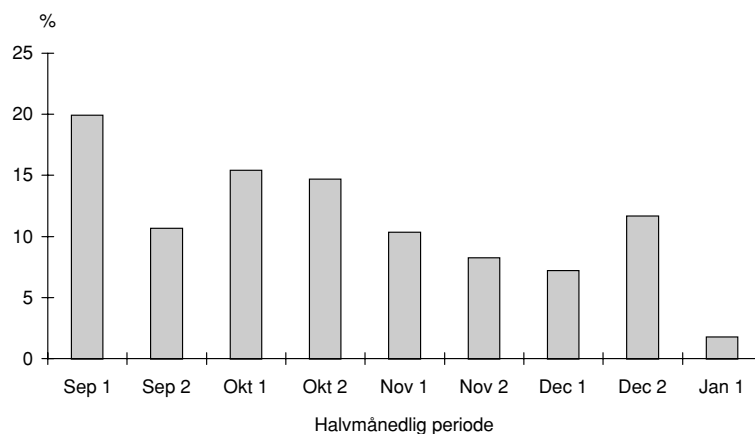
R: 6,0

Der blev indsendt i alt 2.136 gråandevinger. Det var 792 færre vinger end i jagtsæsonen i 1999/2000. Antal ungfugle pr. gammel hun (6,0) viser at ynglesæsonen 2000 var under middel da gennemsnittet for de 18 foregående år var 7,4 ungfugle pr. gammel hun (Fig. 3).

Figur 4. Geografisk fordeling af 2.136 indsendte vinger fra gråænder der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.

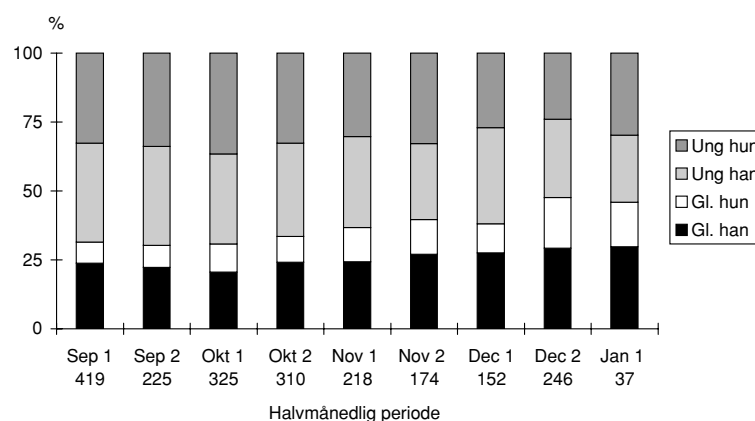
Geographical distribution of 2,136 wings from mallards bagged during the 2000/2001 hunting season.

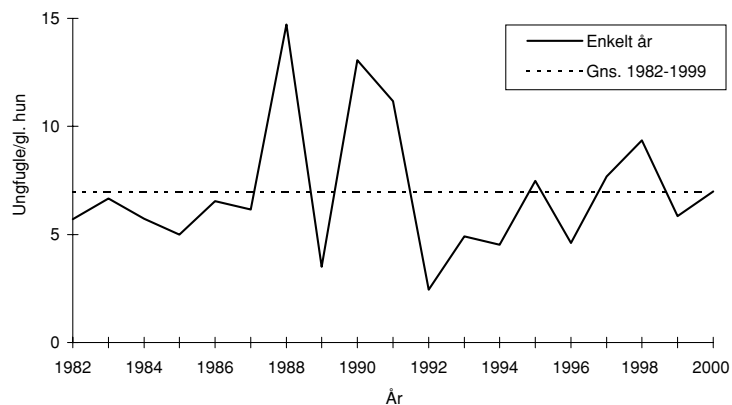
Figur 5. Tidsmæssig fordeling af 2.106 vinger fra gråænder der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Temporal distribution of 2,106 wings from mallards bagged during the 2000/2001 hunting season.

Den geografiske fordeling af de indsendte vinger (Fig. 4) viser at vingerne indkom fra hele landet, men fra bl.a. Nord- og Midtjylland, store dele af Fyn, Midtjylland og Vendsyssel blev få vinger indsendt. At vinger ikke indsendes fra en række områder kan skyldes at der i disse områder udsættes gråænder som ikke er interessante i forbindelse med vingeindsamlingen.

Den tidsmæssige fordeling af de indsendte vinger (Fig. 5) afspejler at de fleste vinger (20%) var fra fugle der var nedlagt i første halvdel af september, mens kun 11% stammede fra sidste halvdel af denne måned. I oktober var det halvmånedlige udbytte 15% hvorefter det faldt gradvist gennem november og første halvdel af december. I sidste halvdel af december steg andelen til 12%, mens 1,8% stammede fra første halvdel af januar hvor gråand udelukkende må jages på fiskeriterritoriet.

Figur 6. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af gråand gennem jagtsæsonen 2000/2001. Tallene under søjlerne angiver antallet af indsendte vinger fra de respektive halvmånedlige perioder.
Sex and age composition of the mallard bag during the 2000/2001 hunting season. The figures below the columns indicate the number of wings included for each fortnightly period.

Figur 7. Antal ungfugle pr. gammel hun for spidsand i perioden 1982-2000.

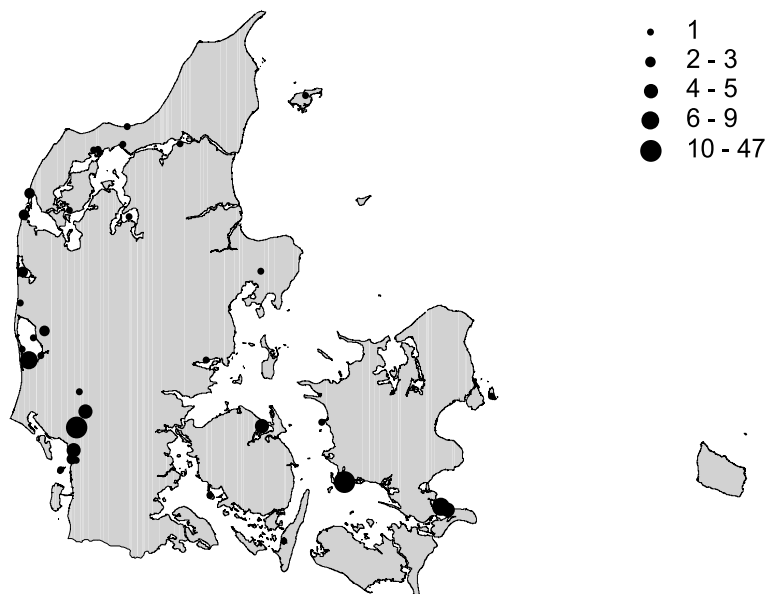
Number of juveniles per adult female in pintail during 1982-2000.

Af jagtudbyttets køns- og aldersmæssige sammensætning fremgår at andelen af gamle hanner var svagt stigende fra 20-25% i begyndelsen af jagtsæsonen til næsten 30% i sidste halvdel af december og første halvdel af januar. En tilsvarende stigning forekom blandt gamle hunner hvor andelen steg fra 8% i starten til 16-18% i slutningen af jagtsæsonen. Ungfuglenes andel faldt fra knap 70% i september til 54% i januar (Fig. 6).

3.1.2 Spidsand *Anas acuta* Pintail

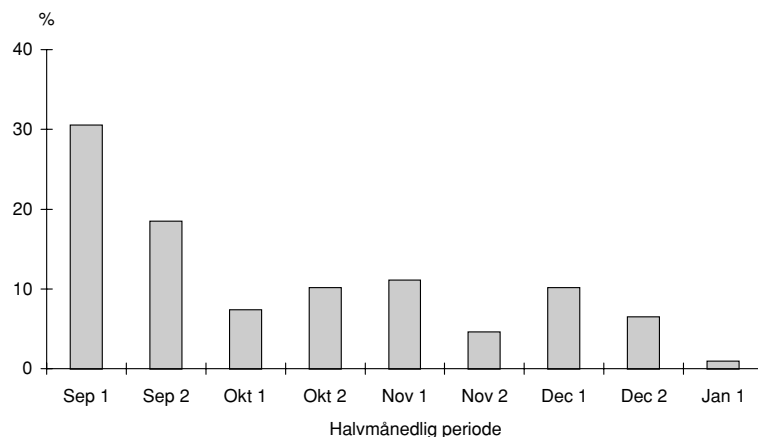
N: 155
A: 19
B: 17
C: 69
D: 50
R: 7,0

Antallet af indsendte spidsandevinger steg i forhold til jagtsæsonen 1999/2000 med 44 til i alt 155. Antal ungfugle pr. gammel hun (7,0) viser at ynglesæsonen 2000 var middel, da gennemsnittet for de foregående 18 år var 7,0 (Fig. 7).

Figur 8. Geografisk fordeling af 155 indsendte vinger fra spidsand-ænder der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.

Geographical distribution of 155 wings from pintails bagged during the 2000/2001 hunting season.

Figur 9. Tidsmæssig fordeling af 108 vinger fra spidsænder der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Temporal distribution of 108 wings from pintails bagged during the 2000/2001 hunting season.

De indsendte spidsandevinger kom fra kystnære egne, men på en indlandslokalitet på Esbjerg-kanten blev der nedlagt temmelig mange spidsænder. I øvrigt kom der vinger fra det sydvestlige Sjælland, Møn, Odense Fjord, Vadehavet, de vestjyske fjorde og den vestlige halvdel af Limfjorden (Fig. 8).

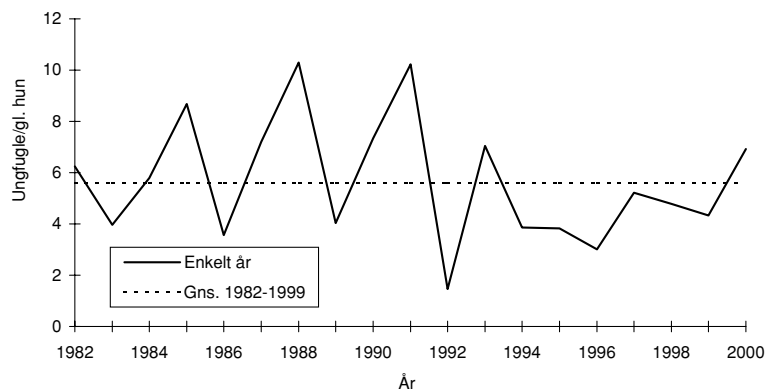
Den tidsmæssige fordeling af de indsendte vinger viser at halvdelen af vingerne stammede fra fugle der blev nedlagt i september (Fig. 9). Den anden halvdel blev nedlagt nogenlunde ligeligt fordelt i månederne oktober, november og december. Gamle hanner udgjorde 12% af udbyttet, gamle hunner 11% og ungfugle 77%.

3.1.3 Knarand *Anas strepera* Gadwall

N:	12	Der blev fra jagtsæsonen 2000/2001 indsendt 12 vinger af knarand; de 10 stammede fra Sjælland og Lolland-Falster og de to sidste fra Ringkøbing fjord. De 12 knarænder fordelte sig med syv i september, to i oktober, to i november og en i december.
A:	4	
B:	4	
C:	2	
D:	2	

3.1.4 Pibeand *Anas penelope* Wigeon

N:	1.179	Antallet af indsendte pibeandevinger steg i forhold til jagtsæsonen 1999/2000 med 493 til i alt 1.179. Efter en række år med yngleresultater under middel var ynglesæsonen i 2000 med 6,9 ungfugle pr. gammel hun over middel set i forhold til et gennemsnit på 5,7 for de foregående 18 år (Fig. 10).
A:	211	
B:	122	
C:	422	
D:	424	
R:	6,9	Den geografiske fordeling af de indsendte vinger (Fig. 11) viser at pibeænderne næsten udelukkende blev nedlagt i kystnære egne, men enkelte vinger var fra fugle der var nedlagt i søer inde i landet. De fleste af de indsendte vinger stammede fra fugle der blev nedlagt i

Figur 10. Antal ungfugle pr. gammel hun for pibeand i perioden 1982-2000.

Number of juveniles per adult female in wigeon during 1982-2000.

Limfjordsegnene, de vestjyske fjorde, Vadehavet, Randers og Odense Fjorde, Saltbækvig-området, Holbæk Fjord, det sydvestlige Sjælland, Møn og ved Saltholm.

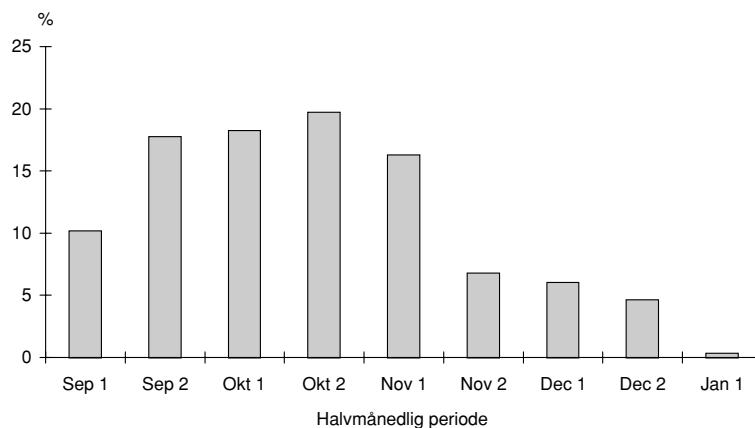
Af den tidsmæssige fordeling af indsendte pibeandevinger fremgår det at andelen var stigende gennem september for at kulminere i sidste halvdel af oktober, hvorefter den aftog gennem resten af jagtsæsonen (Fig. 12). Der indkom fire vinger fra pibeænder der var skudt i januar.

Den køns- og aldersmæssige fordeling af jagtudbyttet (Fig. 13) viser at andelen af gamle hanner udgjorde 50% i begyndelsen af jagtsæsonen hvorefter den faldt til 9% i november for så igen at stige til 15% i december. De gamle hunners andel faldt fra 15% i september til 5-8% i november og december. Ungfugleandelen var mindst i begyndelsen

Figur 11. Geografisk fordeling af 1.179 indsendte vinger fra pibeænder der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.

Geographical distribution of 1,179 wings from wigeons bagged during the 2000/2001 hunting season.

Figur 12. Tidsmæssig fordeling af 1.161 vinger fra pibeænder der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Temporal distribution of 1,161 wings from wigeons bagged during the 2000/2001 hunting season.

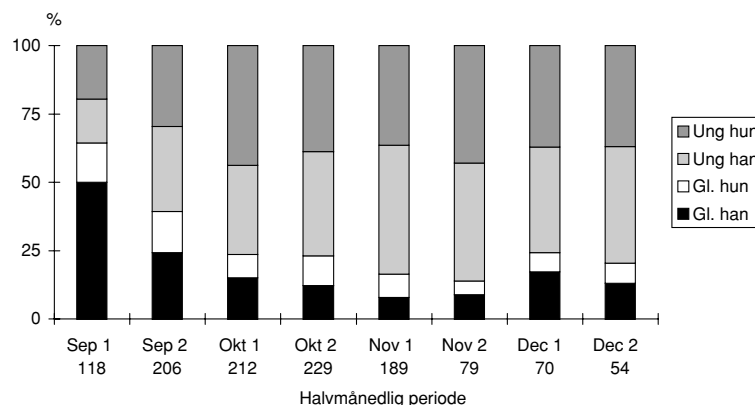
af september (35%) hvorefter den gradvist steg til 86% i sidste halvdel af november for så atter at falde til knap 80% i december.

3.1.5 Skeand *Anas clypeata* Shoveler

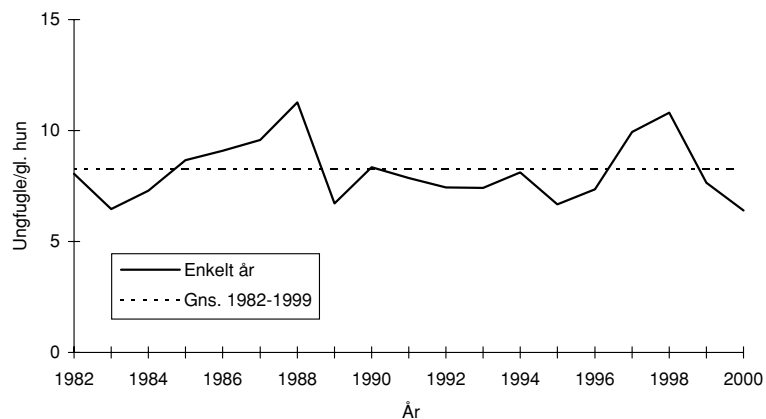
N: 43
A: 2
B: 1
C: 25
D: 15

Fra jagtsæsonen 2000/2001 blev der i alt indsendt 43 vinger af skeand. Det var 34 færre end i den foregående sæson. Det beskedne antal vinger gør det ikke muligt at vurdere skeandens ynglesæson i 2000.

De indsendte vinger kom fra alle dele af landet, men de fleste fra Ringkøbing Fjord-området, Møn og det sydvestlige Sjælland. Den tidsmæssige fordeling viser at halvdelen af vingerne stammede fra fugle nedlagt i september, mens 35% blev nedlagt i oktober og 15% i no-

Figur 13. Køn- og alderssammensætning af jagtudbyttet af pibeand gennem jagtsæsonen 2000/2001. Tallene under søjlerne angiver antallet af indsendte vinger fra de respektive halvmånedlige perioder.
Sex and age composition of the wigeon bag during the 2000/2001 hunting season. The figures below the columns indicate the number of wings included for each fortnightly period.

Figur 14. Antal ungfugle pr. gammel hun for krikand i perioden 1982-2000.

Number of juveniles per adult female in teal during 1982-2000.

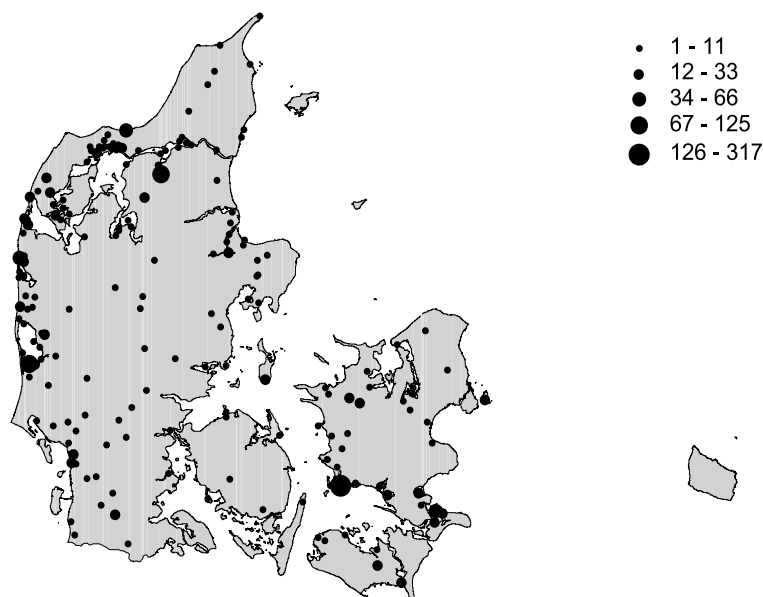
vember. Den senest indsendte skeandevinge kom fra en fugl der blev skudt den 23. november.

3.1.6 Krikand *Anas crecca* Teal

N: 1.725
A: 254
B: 200
C: 623
D: 647
F: 1
R: 6,4

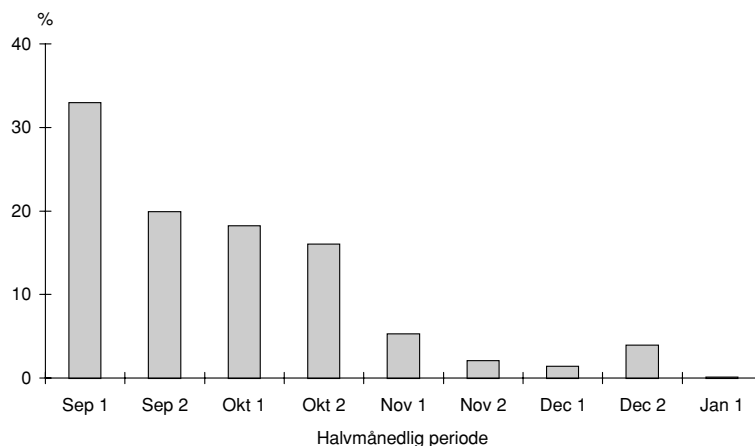
Der indkom i alt 1.725 krikandevinger fra jagtsæsonen 2000/2001. Det var 223 flere end i den foregående jagtsæson. Antallet af ungfugle pr. gammel hun (6,4) antyder at yngleresultatet i 2000 var under middel da gennemsnittet for de sidste 18 år var 8,3 (Fig. 14).

De fleste vinger stammede fra fugle der var nedlagt i Limfjordsegnene, de vestjyske fjorde, Vadehavsegnene, det vestlige og sydvestlige Sjælland samt omkring Møn (Fig. 15). Der blev indsendt forbavsende

Figur 15. Geografisk fordeling af 1.725 indsendte vinger fra krikænder der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.

Geographical distribution of 1,725 wings from teals bagged during the 2000/2001 hunting season.

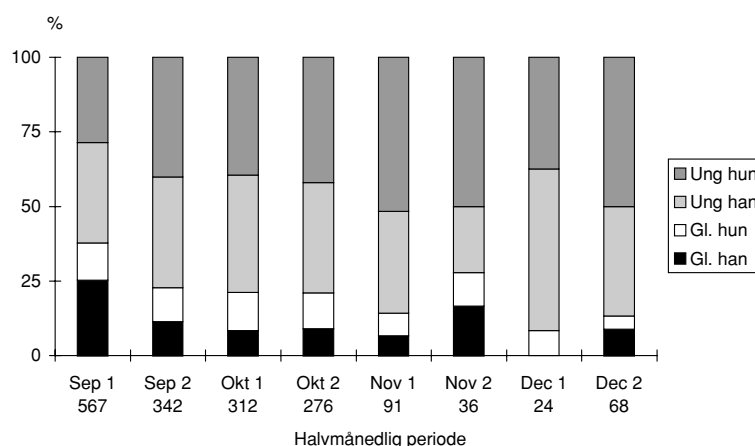

Figur 16. Tidsmæssig fordeling af 1.719 vinger fra krikænder der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Temporal distribution of 1,719 wings from teals bagged during the 2000/2001 hunting season.

få krikandevinger fra Fyn og de omliggende øer, og fra Bornholm indkom ingen vinger.

Den tidsmæssige fordeling viser at de fleste krikænder (33%) blev nedlagt i første halvdel af september hvorefter den halvmånedlige andel faldt til 16-20% indtil udgangen af oktober (Fig. 16). I november og første halvdel af december faldt andelen yderligere for så at stige til 4% i sidste halvdel af december. Fra januar kom der to vinger.

Andelen af gamle hanner var størst i første halvdel af september (25%) hvorefter den faldt til omkring 10% i resten af jagtsæsonen. De gamle hunner udgjorde 11-13% i jagtsæsonens to første måneder hvorefter andelen faldt lidt i de sidste to måneder. Ungfuglene dominerede udbyttet af krikand gennem hele jagtsæsonen og udgjorde 62-92% af delperiodernes udbytte (Fig. 17).

Figur 17. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af krikand gennem jagtsæsonen 2000/2001. Tallene under søjlerne angiver antallet af indsendte vinger fra de respektive halvmånedlige perioder.
Sex and age composition of the teal bag during the 2000/2001 hunting season. The figures below the columns indicate the number of wings included for each fortnightly period.

3.1.7 Atlingand *Anas querquedula* Garganey

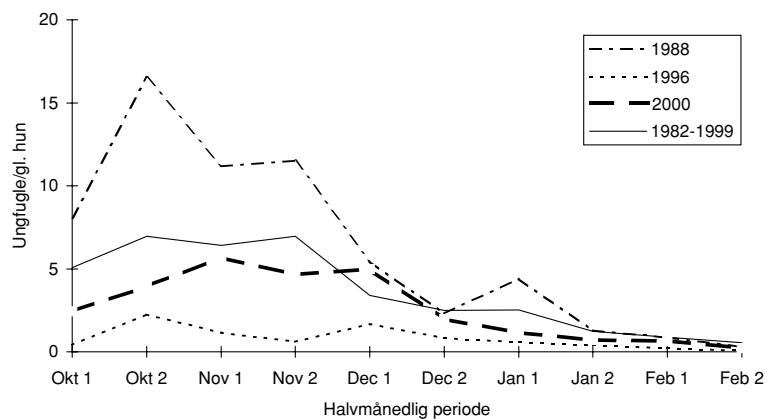
N:	3	Der indkom tre vinger af atlingand der alle stammede fra ungfugle. De tre fugle var nedlagt på henholdsvis Sjælland, Møn og i Jylland den 1. september.
C:	2	
D:	1	

3.1.8 Ederfugl *Somateria mollissima* Eider

N:	1.762	Antallet af indsendte ederfuglevinger faldt i forhold til jagtsæsonen 1999/2000 med 563 vinger til i alt 1.762. Det mindre antal vinger skyldtes bl.a. at ynglesæsonen i 2000 var under middel (1,3 ungfugl pr. gammel hun; Fig. 18).
A:	833	
B:	407	
C:	296	
D:	226	
R:	1,3	Den geografiske fordeling af de indsendte vinger (Fig. 19) viser at ederfuglene især blev nedlagt i det sydvestlige Kattegat, den vestligste del af Østersøen, det Sydfynske Øhav, Storebæltsområdet, Sejerø bugten, ved Læsø samt i Vadehavet. Der blev ikke indsendt vinger af ederfugle nedlagt ved Bornholm.

Den tidsmæssige fordeling af de indsendte vinger viste trods udsving fra periode til periode (1-13%) en relativ jævn fordeling igennem jagtsæsonen indtil sidste halvdel af februar hvorfra 26% af samtlige indsendte vinger indkom (Fig. 20).

Af jagtudbyttets køns- og aldersmæssige fordeling (Fig. 21) fremgår

Figur 18. Tidsmæssig fordeling af antal unge ederfugle pr. gammel hun i jagtudbyttet.

1988: højeste registrerede indeks.

1996: laveste registrerede indeks.

2000: indeks for jagtsæsonen 2000/2001.

1982-1999: Gennemsnitsindeks for jagtsæsonerne 1982/1983 - 1999/2000.

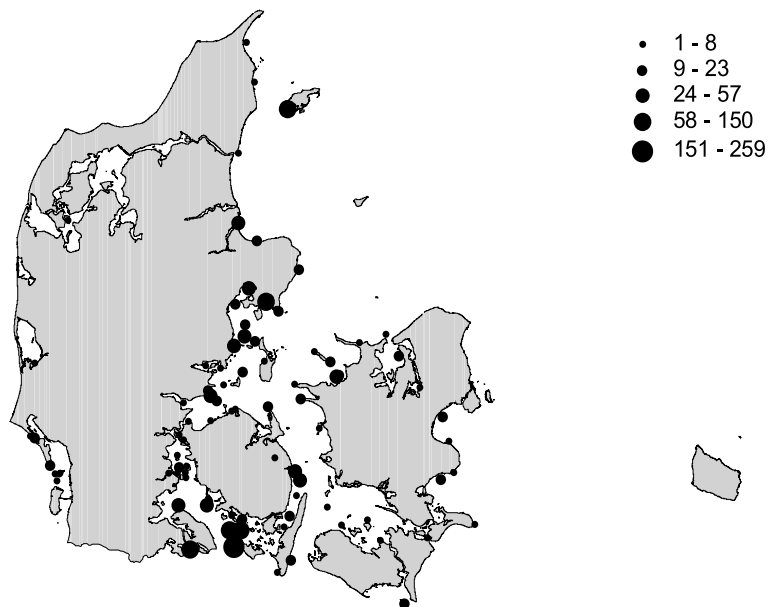
Temporal distribution of the number of juvenile eiders per adult female in the bag.

1988: highest recorded index.

1996: lowest recorded index.

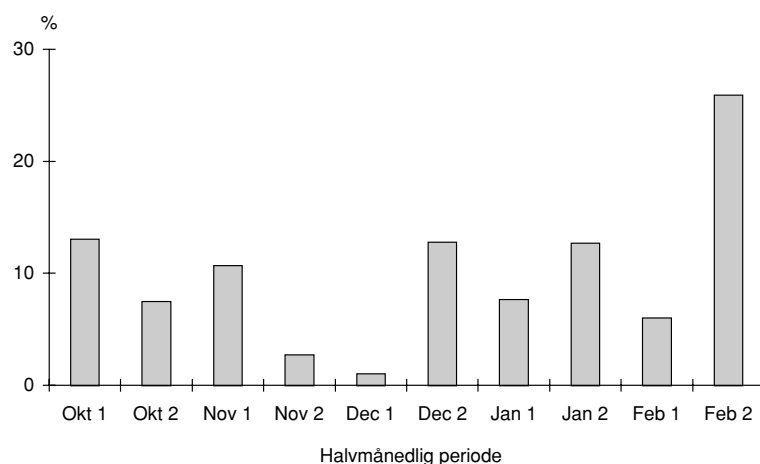
2000: index of the 2000/2001 hunting season.

1982-1999: mean index of the hunting seasons 1982/1983 - 1999/2000.

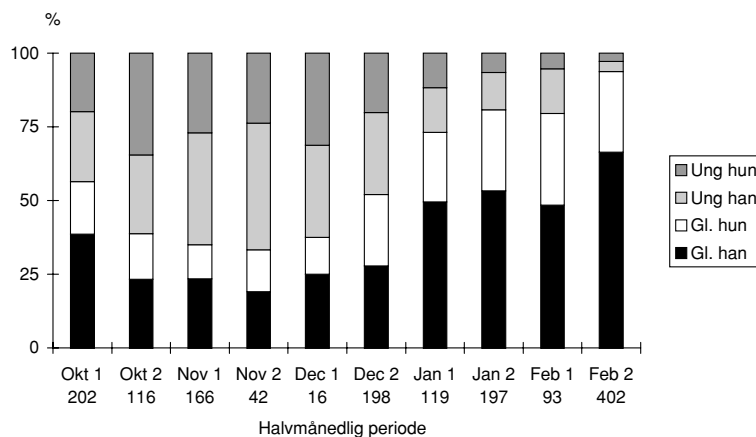

Figur 19. Geografisk fordeling af 1.762 indsendte vinger fra ederfugle der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Geographical distribution of 1,762 wings from eiders bagged during the 2000/2001 hunting season.

det at andelen af gamle hanner i første halvdel af september udgjorde 39% hvorefter den faldt til 20-25% i den følgende periode frem til udgangen af december. I januar og første halvdel af februar udgjorde de gamle hanner 50% af udbyttet og i sidste halvdel af februar 66%. Andelen af gamle hunner faldt gradvist fra 18% i begyndelsen af jagtsæsonen til 12% midt i sæsonen. I jagtsæsonens sidste halvdel steg andelen gradvist og endte på 30% i februar. Ungfuglenes andel af udbyttet steg gradvist fra 44% til 67% gennem oktober og november hvorefter den begyndte at falde, og i sidste halvdel af februar udgjorde ungfuglene blot 6% af udbyttet i denne periode.

Figur 20. Tidsmæssig fordeling af 1.551 vinger fra ederfugle der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Temporal distribution of 1,551 wings from eiders bagged during the 2000/2001 hunting season.

Figur 21. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af ederfugl gennem jagtsæsonen 2000/2001. Tallene under søjlerne angiver antallet af indsendte vinger fra de respektive halvmånedlige perioder.

Sex and age composition of the eider bag during the 2000/2001 hunting season. The figures below the columns indicate the number of wings included for each fortnightly period.

3.1.9 Sortand *Melanitta nigra* Common scoter

N:	66	Der indkom 66 sortandevinger fra jagtsæsonen 2000/2001; det var mindre end halvt så mange som i den foregående sæson. På grund af det beskedne antal indsendte vinger kan yngleresultatet ikke vurderes.
A:	36	
B:	10	
C:	10	
D:	10	Hovedparten af de indsendte vinger stammede fra sortænder der var nedlagt i de dele af Kattegat der ligger mellem Djursland og Fyn, samt fra Ringkøbing Fjord og det Sydfynske Øhav. De fleste sortænder blev nedlagt i sidste halvdel af januar (31%). Gamle hanner var med 55% dominerende i jagtsæsonens udbytte; gamle hunner udgjorde 15% og ungfugle 30%.

3.1.10 Fløjsand *Melanitta fusca* Velvet scoter

N:	43	Fra jagtsæsonen 2000/2001 indsendtes 43 vinger af fløjsand. Det var næsten en halvering i forhold til den foregående jagtsæson. Hovedparten af vingerne stammede fra fugle der var nedlagt i Ebeltoft Vig og Sejerø Bugten, og 65% af fløjsænderne blev nedlagt i sidste halvdel af december.
A:	33	
B:	5	
C:	3	
D:	2	

3.1.11 Havlit *Clangula hyemalis* Long-tailed duck

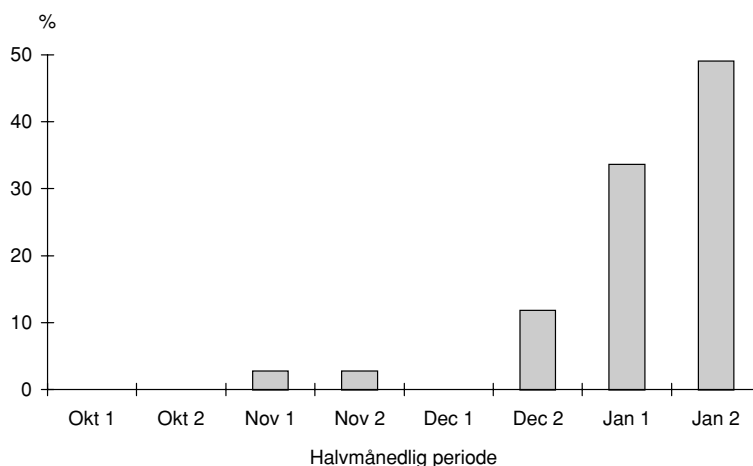
N:	111	
A:	73	
B:	28	
C:	9	
D:	1	Fra jagtsæsonen 2000/2001 blev der i alt indsendt 111 havlitvinger. Det var dobbelt så mange som i den foregående sæson. Den geografi-

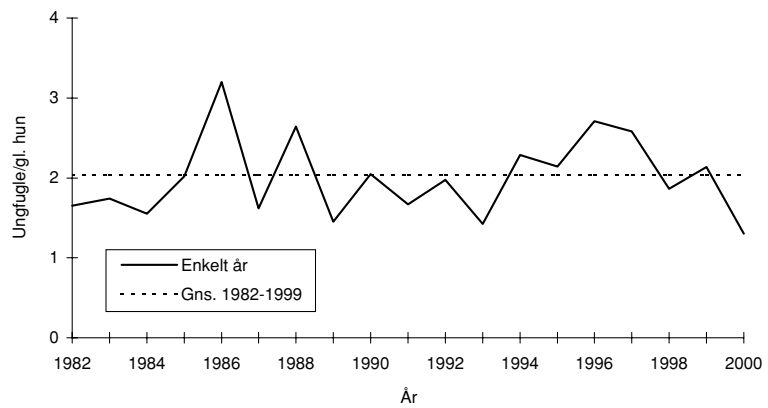
Figur 22. Geografisk fordeling af 111 indsendte vinger fra havlitter der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Geographical distribution of 111 wings from long-tailed ducks bagged during the 2000/2001 hunting season.

ske fordeling viser at næsten alle vinger stammede fra fugle, der var nedlagt i de syddanske farvande og Køge Bugt (Fig. 22).

Havlitten ankommer sent til de danske farvande; de tidligst modtagne vinger kom således fra fugle der var nedlagt den 14. november, mens 83% af vingerne stammede fra havlitter der blev skudt i januar (Fig. 23). Gamle hanner udgjorde med 66% den største andel; gamle hunner udgjorde 25% og ungfugle 9%.

Figur 23. Tidsmæssig fordeling af 110 vinger fra havlitter der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Temporal distribution of 110 wings from long-tailed ducks bagged during the 2000/2001 hunting season.

Figur 24. Antal ungfugle pr. gammel hun for hvinand i perioden 1982-2000.

Number of juveniles per adult female in goldeneye during 1982-2000.

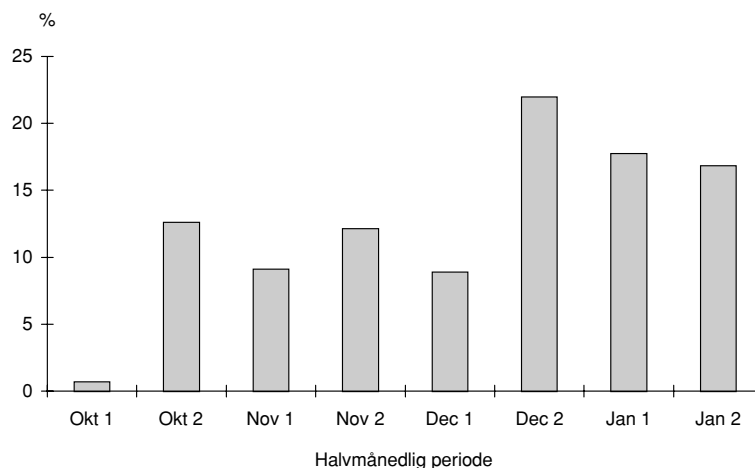
3.1.12 Hvinand *Bucephala clangula* Goldeneye

- N: 439 Antallet af indsendte hvinandevinger fra jagtsæsonen 2000/2001 steg med 102 i forhold til den foregående jagtsæson. Antallet af ungfugle pr. gammel hun (1,3) viser at ynglesæsonen i 2000 var under middel da gennemsnittet for de foregående 18 år var 2,0 ungfugle pr. gammel hun (Fig. 24). Yngleresultatet i 2000 var i øvrigt det dårligste i de 19 år der er indsamlet vinger.
- A: 149
- B: 125
- C: 68
- D: 97
- R: 1,3 Den geografiske fordeling af de indsendte vinger (Fig. 25) viser at de fleste hvinænder blev nedlagt i de centrale dele af Limfjorden, i de øst- og vestjyske fjorde, ved Nordfyn samt i Odense og Roskilde Fjorde.

Figur 25. Geografisk fordeling af 439 indsendte vinger fra hvinænder der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.

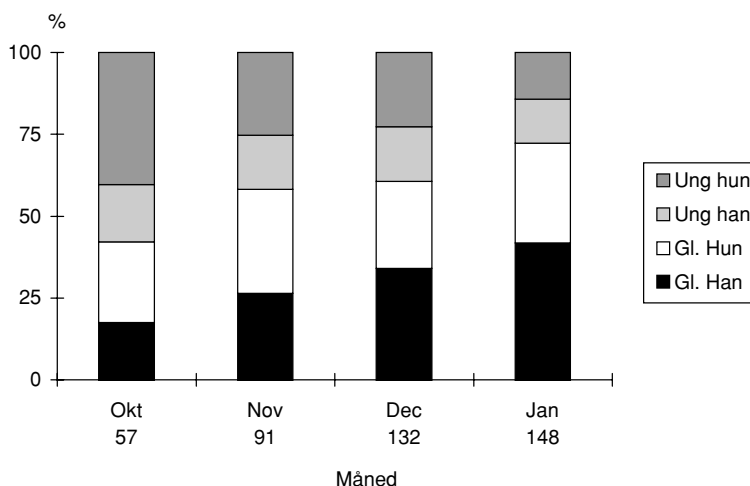
Geographical distribution of 439 wings from goldeneyes bagged during the 2000/2001 hunting season.

Figur 26. Tidsmæssig fordeling af 428 vinger fra hvinænder der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Temporal distribution of 428 wings from goldeneyes bagged during the 2000/2001 hunting season.

Den tidsmæssige fordeling af de indsendte vinger (Fig. 26) viser at der blev nedlagt flest hvinænder i sidste halvdel af december (22%) og i januar (35%) og færrest i første halvdel af september (1%).

Af jagtudbyttets køns- og aldersmæssige sammensætning (Fig. 27) fremgår at andelen af gamle hanner var jævnt stigende fra 18% i oktober til 42% i januar. Andelen af gamle hunner varierede mellem 25% og 32% gennem jagtsæsonen. Ungfugleandelen faldt fra 58% i oktober til 28% i januar.

Figur 27. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af hvinænder gennem jagtsæsonen 2000/2001. Tallene under søjlerne angiver antallet af indsendte vinger fra de respektive månedlige perioder.

Sex and age composition of the goldeneye bag during the 2000/2001 hunting season. The figures below the columns indicate the number of wings included for each monthly period.

3.1.13 Taffeland *Aythya ferina* Pochard

N:	14	Fra 2000/2001-jagtsæsonen indkom 14 vinger af taffeland. Det var fire mere end i den foregående jagtsæson. Det lille antal vinger antyder at taffeland i jagtlig henseende spiller en underordnet rolle. De 14 vinger stammede fra fugle der var nedlagt spredt i landet og hen igennem jagtsæsonen.
A:	3	
B:	1	
C:	7	
D:	3	

3.1.14 Bjergand *Aythya marila* Scaup

N:	9	Fra jagtsæsonen 2000/2001 blev ni vinger af bjergand indsendt; de tre stammede fra gamle hanner og de seks fra ungfugle. Det lille antal vinger antyder at bjergand i jagtlig henseende spiller en underordnet rolle. Af de ni vinger kom to fra Øerne og syv fra Jylland. Vingerne var fra fugle der var nedlagt spredt over jagtsæsonen.
A:	3	
C:	5	
D:	1	

3.1.15 Troldand *Aythya fuligula* Tufted duck

N:	64	Antallet af indsendte troldandevinger fra jagtsæsonen 2000/2001 var 64. Det var 17 flere end året før. Det lille antal vinger antyder at troldand i jagtlig henseende efterhånden spiller en underordnet rolle.
A:	17	
B:	8	De 64 troldandevinger blev indsendt spredt fra hele landet med flest fra Guldborgsund mellem Lolland og Falster. Den tidsmæssige fordeling af vingerne viser, at der blev nedlagt flest i januar (42%) og færrest i november (8%).
C:	17	
D:	22	

3.1.16 Stor skallesluger *Mergus merganser* Goosander

N:	19	Der blev i alt indsendt 19 vinger af stor skallesluger i jagtsæsonen 2000/2001. De 13 kom fra Limfjordsegnene og de vestjyske fjorde, to fra andre egne af Jylland og fire fra Sjælland. Af de 19 fugle blev en nedlagt i november, 10 i december og otte i januar.
A:	8	
B:	5	Stor skallesluger har i jagtlig henseende altid spillet en underordnet rolle. Arten har siden 1986 været særfredet i de tre syddanske amter (Storstrøm, Fyn og Sønderjylland) og de dele af fiskeriterritoriet der ligger syd for breddegraden 55°40' N. Særfredningen er gennemført af hensyn til den lille, danske ynglebestand.
C:	4	
D:	2	

N: 68

3.1.17 Toppet skallesluger *Mergus serrator* Red-breasted merganser

A:	19	Fra jagtsæsonen 2000/2001 blev der i alt indsendt 68 vinger af toppet skallesluger. Det var syv flere end i den foregående jagtsæson. Arten
B:	12	
C:	17	
D:	20	

har på grund af forvekslingsmulighed med stor skallesluger været særfredet siden 1990 i Storstrøms, Fyns og Sønderjyllands Amter og i dele af fiskeriterritoriet for at tilgode den lille danske ynglebestand af stor skallesluger.

På grund af det begrænsede antal indsendte vinger er det ikke muligt at vurdere yngleresultatet i 2000.

Den geografiske fordeling af de indsendte vinger viser at alle vinger, undtagen fire, stammede fra fugle der var nedlagt i Jylland; de fleste (66%) indkom fra Limfjordsområdet og Ringkøbing Fjord (16%). De fire vinger fra Sjælland var fra fugle der var nedlagt i Sejerø Bugt og Roskilde Fjord.

Vingerne fordelte sig tidsmæssigt med 41% fra oktober, 34% fra november, 19% fra december og 6% fra januar. Gamle hanner udgjorde 28%, gamle hunner 18% og ungfugle 54% af udbyttet.

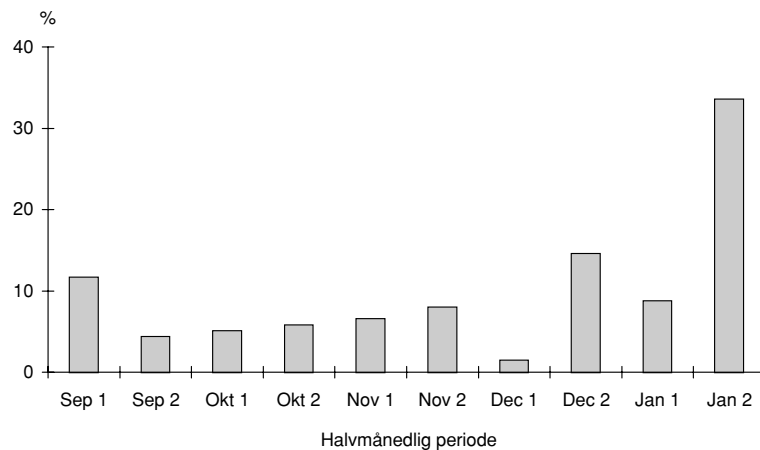
3.2 Blishøne *Fulica atra* Coot

N:	138
E:	57
F:	81
S:	1,4

Antallet af indsendte vinger fra blishøne i jagtsæsonen 2000/2001 steg i forhold til den foregående sæson med 40 til i alt 138. Aldersfordelingen blandt de indsendte vinger var 1,4 ungfugl pr. gammel fugl, hvilket er lidt under gennemsnittet (1,7) for de foregående 14 år. Det antyder at blishønen i 2000 havde en ynglesæson lidt under middel.

Figur 28. Geografisk fordeling af 138 indsendte vinger fra blishøns der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Geographical distribution of 138 wings from coots bagged during the 2000/2001 hunting season.

Figur 29. Tidsmæssig fordeling af 137 vinger fra blichøns der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Temporal distribution of 137 wings from coots bagged during the 2000/2001 hunting season.

De indsendte vinger indkom fra alle dele af landet undtagen fra områderne nord for Limfjorden (Fig. 28).

Den tidsmæssige fordeling viser at blichønsene blev nedlagt nogenlunde jævnt fordelt igennem jagtsæsonen, men 34% af vingerne stammede fra sidste halvdel af januar (Fig. 29).

3.3 Gæs - Geese

3.3.1 Grågås *Anser anser* Greylag goose

N: 151
 E: 90
 F: 61
 S: 0,7

Der blev i alt indsendt 151 vinger eller halefjer fra grågæs i jagtsæsonen 2000/2001. Det var 72 færre end i den foregående jagtsæson. Tilbagegangen skyldtes primært at et stort antal halefjer blev indsamlet i forbindelse med en DMU-undersøgelse i Thy og Vestjylland i jagtsæsonen 1999/2000. Det var ikke tilfældet i jagtsæsonen 2000/2001. Et antal ungfugle pr. gammel fugl på 0,7 antyder at ynglesæsonen i 2000 var omkring middel (0,65 ungfugl pr. gammel fugl).

Den geografiske fordeling af de indsendte vinger og halefjer viser at de fleste stammede fra grågæs der var nedlagt omkring den vestlige del af Limfjorden og ved de vestjyske fjorde (Fig. 30). Fordelingen afspejler ikke den faktiske fordeling da det fra vildtudbyttestatistikken vides at omkring halvdelen af grågæssene nedlægges på Øerne.

Den tidsmæssige fordeling af de indsendte vinger/halefjer viser et meget ujævnt forløb med store andele fra første halvdel af både september og oktober og få fra november (Fig. 31). At 17% stammede fra december er atypisk, men kan have hængt sammen med det meget milde efterår der bevirkede at mange grågæs ikke forlod landet så tidligt som i andre år.

Figur 30. Geografisk fordeling af 151 indsendte vinger (eller halefjer) fra grågæs der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Geographical distribution of 151 wings (or tail feathers) from greylag geese bagged during the 2000/2001 hunting season.

3.3.2 Sædgås *Anser fabalis* Bean goose

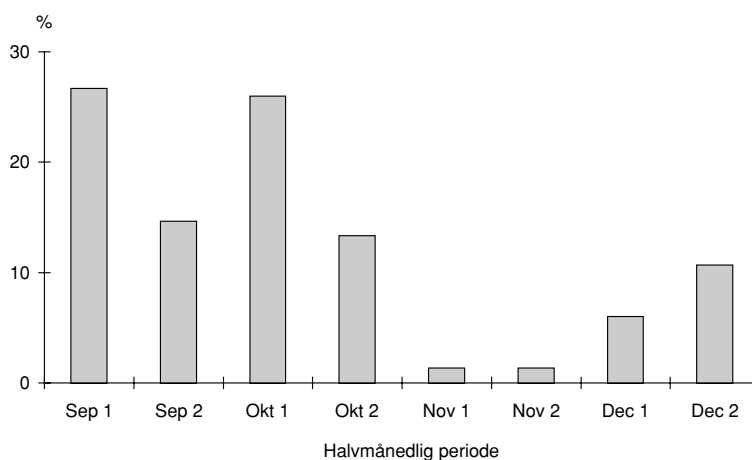
N: 0 Der blev ikke indsendt vinger eller halefjer af sædgæs fra jagtsæsonen 2000/2001.

3.3.3 Kortnæbbet gås *Anser brachyrhynchus* Pink-footed goose

N: 71 Der indkom 71 vinger eller halefjer af kortnæbbet gås. Det var mere end tre gange så mange som i den foregående jagtsæson. Alle kortnæbbede gæs blev nedlagt i Thy, Han Herred, Vestjylland og Vadehavet. Over halvdelen af de indsendte vinger/halefjer stammede fra

E: 52

F: 19

Figur 31. Tidsmæssig fordeling af 150 vinger (eller halefjer) fra grågæs der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Temporal distribution of 150 wings (or tail feathers) from greylag geese bagged during the 2000/2001 hunting season.

fugle der var nedlagt i oktober, men endnu i sidste halvdel af december blev der nedlagt en del kortnæbbede gæs.

3.3.4 Blisgås *Anser albifrons* White-fronted goose

N: 2 Blisgås nedlægges på grund af sin sporadiske forekomst i Danmark i et meget lille antal. Fra jagtsæsonen 2000/2001 indkom der to vinger der begge stammede fra gamle fugle nedlagt henholdsvis den 12. november i Højer-området og den 31. december i Han herred.

E: 2

3.3.5 Canadagås *Branta canadensis* Canada goose

N: 19 Der blev i alt indsendt 19 vinger af canadagås. Det var en fremgang på tre i forhold til den foregående jagtsæson. Af disse vinger stammede syv fra fugle der var nedlagt på Sjælland og Møn; de øvrige 12 var nedlagt i Jylland nord for linien Århus-Ringkøbing. De 12 af gæsene var nedlagt i sidste halvdel af december og resten spredt over den øvrige del af jagtsæsonen.

E: 14

F: 5

3.4 Vadefugle - Waders

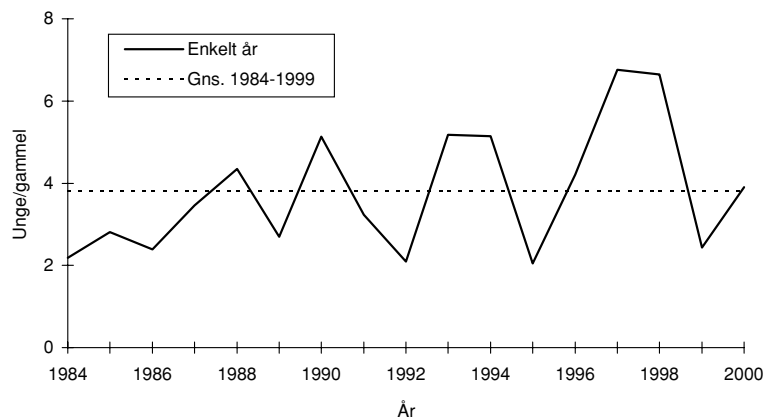
3.4.1 Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago* Common snipe

N: 659 Fra jagtsæsonen 2000/2001 blev i alt indsendt 659 vinger fra dobbeltbekkasin. Det var 19 flere end i den foregående jagtsæson. Aldersfordelingen blandt de indsendte vinger var 3,9 ungfugle pr. gammel fugl. Det tyder på en ynglesæson i 2000 omkring middel da gennemsnittet for de foregående 15 år også er 3,9 (Fig. 32).

E: 133

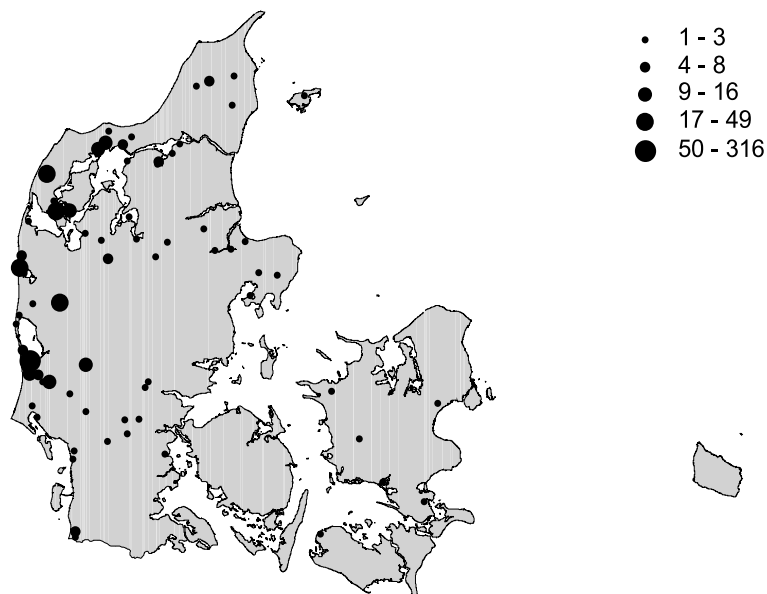
F: 526

S: 3,9

Figur 32. Antal ungfugle pr. gammel dobbeltbekkasin i perioden 1984-2000.

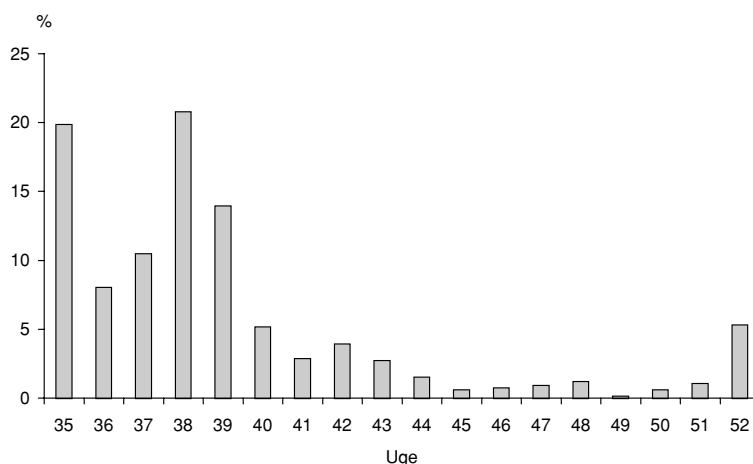
Number of juveniles per adult in common snipe during 1984-2000.

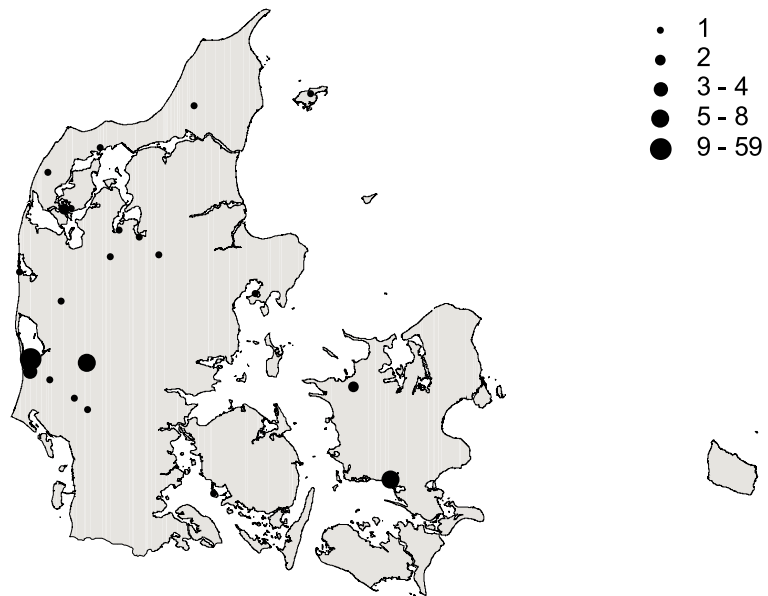
Figur 33. Geografisk fordeling af 659 indsendte vinger fra dobbeltbökkasiner der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Geographical distribution of 659 wings from common snipes bagged during the 2000/2001 hunting season.

Den geografiske fordeling viser at hovedparten af vingerne kom fra lokaliteter omkring de centrale og vestlige dele af Limfjorden og de vestjyske fjorde. Fra de resterende dele af Jylland, Sjælland og Lolland indkom få vinger og fra Fyn, Falster, Møn og Bornholm slet ingen (Fig. 33).

De indsendte vinger af dobbeltbökkasiner viser at langt størstedelen blev nedlagt i uge 35-39 (september) hvorefter udbytteandelen faldt markant i uge 40 og de efterfølgende uger (Fig. 34). I årets sidste uge (52) udgjorde andelen af indsendte vinger 5%, hvilket er atypisk da næsten alle dobbeltbökkasiner på denne tid sædvanligvis har forladt landet. Den høje andel i december skyldes sandsynligvis det milde efterår der varede helt frem til jul.

Figur 34. Tidsmæssig fordeling af 658 vinger fra dobbeltbökkasiner der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Temporal distribution of 658 wings from common snipes bagged during the 2000/2001 hunting season.

Figur 35. Geografisk fordeling af 99 indsendte vinger fra enkeltbikkasinier der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Geographical distribution of 99 wings from Jack snipes bagged during the 2000/2001 hunting season.

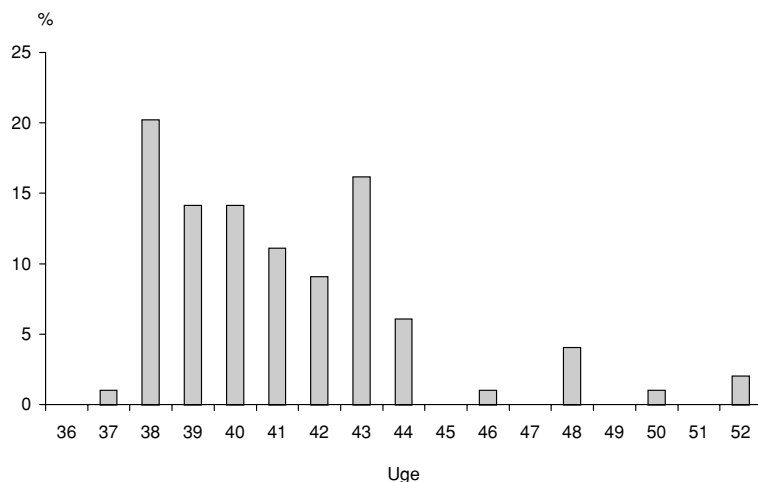
3.4.2 Enkeltbikkasin *Lymnocyptes minimus* Jack snipe

N: 99

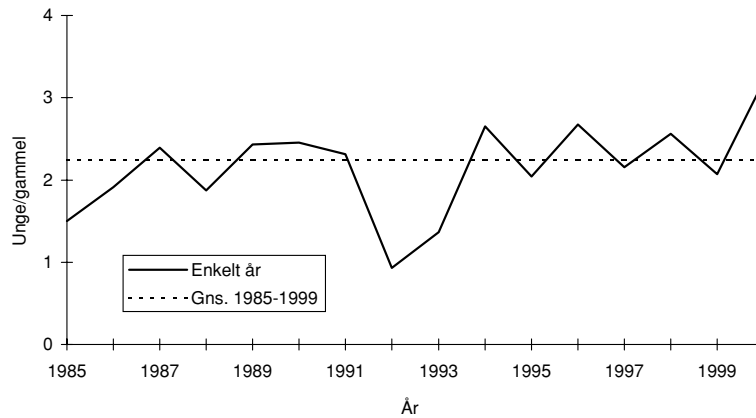
G: 99

Fra jagtsæsonen 2000/2001 indkom i alt 99 vinger af enkeltbikkasin. Det var 39 flere end i den foregående jagtsæson. Den geografiske fordeling (Fig. 35) viser at 59 af vingerne stammede fra fugle der var nedlagt på Værnengene ved Ringkøbing Fjord. Både fra Hoven i Jylland og fra Karrebæk Fjord på Sjælland indkom der otte vinger. Resten stammede fra fugle der var nedlagt spredt i Jylland samt fra en enkelt lokalitet på Fyn og én på Sjælland.

Den tidsmæssige fordeling viser at enkeltbikkasinens træk gennem Danmark i efteråret 2000 foregik fra midt i september til udgangen af

Figur 36. Tidsmæssig fordeling af 99 vinger fra enkeltbikkasinier der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Temporal distribution of 99 wings from Jack snipes bagged during the 2000/2001 hunting season.

Figur 37. Antal ungfugle pr. gammel skovsneppe i perioden 1985-2000.

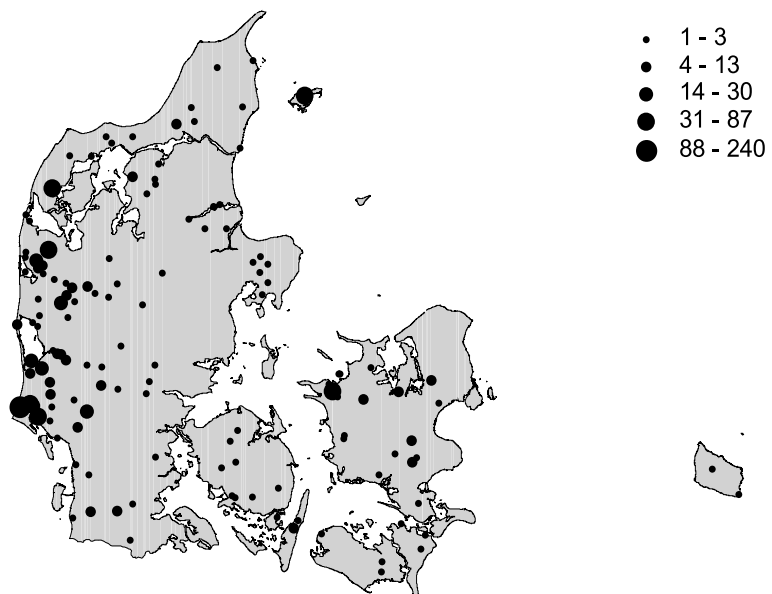
Number of juveniles per adult woodcock during 1985-2000.

oktober (uge 38-43; Fig. 36). Den tidligst nedlagte enkeltbekkasin var fra den 16. september.

3.4.3 Skovsneppe *Scolopax rusticola* Woodcock

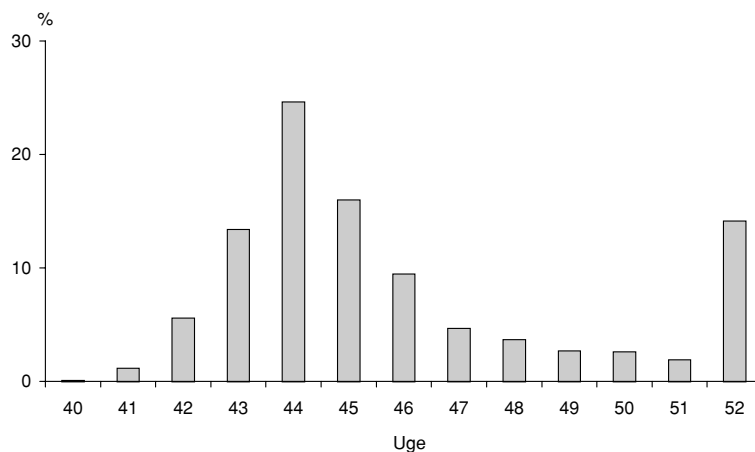
N: 1.117
E: 263
F: 854
S: 3,2

Fra jagtsæsonen 2000/2001 indkom i alt 1.117 vinger fra nedlagte skovsnepper. Det var næsten en fordobling i forhold til den foregående sæson. Aldersfordelingen blandt de indsendte vinger var 3,2 ungfugl pr. gammel fugl; det højeste antal der er registreret i de sidste 16 år (Fig. 37). Det indikerer at ynglesæsonen i 2000 var over middel og særdeles god. Gunstige vejrforhold i jagtsæsonen gjorde at skovsnepperne efter at være kommet til Danmark også blev her længe så efteråret 2000 blev én af de bedste sneppesæsoner i mange år.

Figur 38. Geografisk fordeling af 1.117 indsendte vinger fra skovsnepper der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.

Geographical distribution of 1,117 wings from woodcocks bagged during the 2000/2001 hunting season.

Figur 39. Tidsmæssig fordeling af 1.112 vinger fra skovsnepper der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.
Temporal distribution of 1,112 wings from woodcocks bagged during the 2000/2001 hunting season.

Af den geografiske fordeling fremgår at hovedparten af de indsendte skovsneppevinger stammede fra fugle, der var nedlagt i de vest-sydvestlige dele af Jylland, Thy, Læsø samt i Kalundborg-området. Fra de øvrige dele af landet blev der også indsendt mange vinger selv om det var forholdsvis få fra de enkelte lokaliteter (Fig. 38). Fra store områder som Himmerland, det østlige Midtjylland, Syddjylland og Nordsjælland indkom der ikke sneppevinger.

Skovsneppens efterårstræk var mest intenst i perioden ca. 25. oktober - ca. 15. november (uge 43-45) med kulmination omkring månedsskiftet (Fig. 39). Efter midten af november blev der ikke nedlagt snepper i større antal før i den sidste uge af året hvor snepper forekom næsten overalt i landet. Det resulterede i at 14% af de indsendte vinger var fra fugle nedlagt i årets sidste uge. I tidligere år har andelen i denne uge sjældent oversteg 5%. Den store andel i årets sidste uge kan tilskrives det meget milde efterår, og at nattefrost først forekom lige før jul. Det har sandsynligvis foranlediget de fugle som stadig opholdt sig i Sverige til at trække videre mod sydvest til Danmark. Og da frosten efter et par dage atter afløstes af mildt vejr, forblev mange af snepperne i landet, dvs. også efter jagtens ophør.

3.5 Måger - Gulls

3.5.1 Sølvmåge *Larus argentatus* Herring gull

N: 118
 E: 55
 F: 63

Der blev i jagtsæsonen 2000/2001 indsendt 118 vinger fra sølvmåger. Det var to mere end i den foregående jagtsæson. Aldersfordelingen viste at 63 vinger stammede fra ungfugle. Af de resterende 55 vinger var 18 fra fugle der var 1½ år, mens 15, 2 og 20 vinger stammede fra fugle der var henholdsvis 2½, 3½ og mindst 4½ år gamle. Antallet af

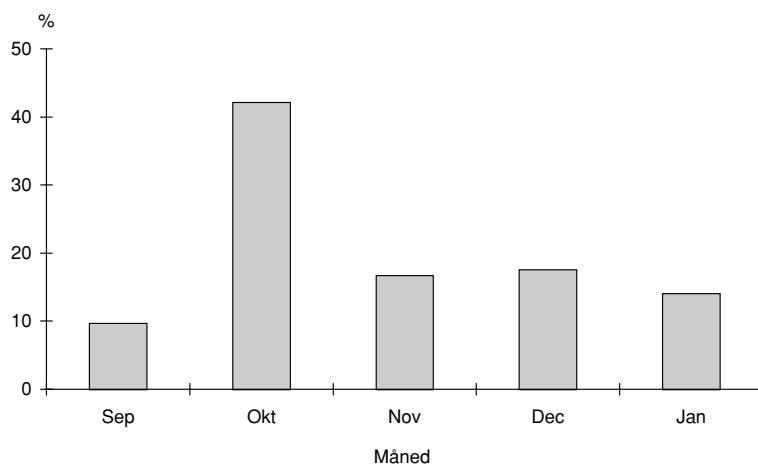
Figur 40. Geografisk fordeling af 118 indsendte vinger fra sølvmåger der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.

Geographical distribution of 118 wings from herring gulls bagged during the 2000/2001 hunting season.

ungfugle pr. gammel fugl var 1,1 i jagtsæsonen 2000/2001, hvilket var lavere end gennemsnittet (1,9) for de foregående 14 år. Ynglesæsonen i 2000 vurderes at have været under middel.

Sølvmågevingerne indkom fra hele landet, men fortrinsvist fra kystnære områder (Fig. 40). De indsendte vinger anses ikke for at give et reelt billede af udbyttets geografiske fordeling da få jægere indsendte hovedparten af de vinger der indkom.

Den tidsmæssige fordeling af de indsendte vinger viser at der blev nedlagt færrest sølvmåger i september (10%) og flest i oktober (42%) (Fig. 41).

Figur 41. Tidsmæssig fordeling af 112 vinger fra sølvmåger der blev nedlagt i jagtsæsonen 2000/2001.

Temporal distribution of 112 wings from herring gulls bagged during the 2000/2001 hunting season.

3.5.2 Svartbag *Larus marinus* Great black-backed gull

N:	62	Der indkom i alt 62 vinger af nedlagte svartbage. Det var 11 flere end i foregående jagtsæson. Af de 62 vinger var 47 fra ungfugle og 15 fra ældre fugle. Blandt de 15 ældre fugle var syv fugle 1½ år, to var 3½ år og seks mindst 4½ år.
E:	15	
F:	47	

De indsendte vinger stammede fra svartbage der var nedlagt spredt over hele landet; de fleste kom fra Randers Fjord-området og Djursland. Hovedparten af svartbagevingerne stammede fra fugle der var nedlagt i december (44%), mens færrest blev nedlagt i september (4%).

3.5.5 Sildemåge *Larus fuscus* Lesser black-backed gull

N:	2	Sildemåge er i jagtlig henseende uden betydning, dels fordi arten i sammenligning med sølvmåge og svartbag forekommer fåtalligt, dels fordi artens efterårstræk foregår så tidligt at der kun er få tilbage i Danmark når jagten begynder den 1. september. Fra jagtsæsonen 2000/2001 indkom to vinger. De stammede begge fra ungfugle der var nedlagt i Jylland den 1. september.
F:	2	

Tabel 2. Procentvis fordeling af vinger fra nedlagte grå-, pibe- og krikænder samt ederfugle, hvinænder, gæs og måger på de hyppigst anvendte jagtformer i jagtsæsonen 2000/2001. +: angiver andel <0,5%. Tallene i parentes angiver de procentdele der blev nedlagt fra skydepram.

Distribution (in %) of wings received from the species mallard, wigeon, teal, eider, goldeneye, and the species groups geese and gulls on the most commonly used hunting methods during the 2000/2001 hunting season. +: indicates proportion <0.5%. The figures in parentheses indicate the proportion shot from punt.

Jagtform Hunting method	Gråand Mallard	Pibeand Wigeon	Krikand Teal	Ederfugl Eider	Hvinand Goldeneye	Gæs Geese	Måger Gulls
Aftentræk Evening flight	59 (3)	66 (1)	59 (1)		2 (1)	27	
Morgentræk Morning flight	17 (4)	23 (10)	28 (5)	14 (5)	81 (52)	61 (1)	43 (12)
Dagtræk Day flight	2	4 (1)	4	1	9	7	5
På Opfløj Flushed birds	17	3	7			2	
Kravlejagt Boat hunting	3	4	1	+	7		1
Motorbådsjagt Motorboat hunting	1			75	1	1	32
Motorpramjagt Hunting from motorised punts	1			8		2	3
Andet Other methods	1	+	1	1			15
Antal vinger Number of wings	2.019	1.025	1.588	1.729	414	182	171

4 Jagtformer

De jagtformer som jægerne anvendte til at nedlægge de fugle hvoraf de indsendte vinger, var betinget af hvilke arter jægerne havde valgt at jage. Derfor er det fundet hensigtsmæssigt i det efterfølgende at behandle enkeltarter eller artsgrupper der jages på sammenlignelige måder.

Blandt svømmeænderne er trækjagt i forbindelse med aften- og morgentræk langt den hyppigst anvendte jagtform (Tabel 2). Af de 23% pibeænder der blev nedlagt på morgentræk, blev 10% skudt fra skydepram, og disse blev alle nedlagt ved brug af lokkefugle. Af gråand og krikand var den andel der blev nedlagt fra skydepram (henholdsvis 4% og 5%), væsentlig mindre end andelen af pibeand. På aftentræk anvendes skydepram kun i meget begrænset omfang (1-3%).

På morgentræk blev 80% af pibeænderne, 67% af krikænderne og 58% af gråænderne skudt for lokkefugle (Tabel 3). På aftentræk blev henholdsvis 18%, 8% og 12% af de tre arter nedlagt ved brug af lokkefugle.

Af gråænder blev 17% nedlagt på opfløj, af pibe- og krikænder henholdsvis 3% og 7% (se Tabel 2). Af pibeand blev 4% skudt i forbindelse med kravlejagt, af grå- og krikand henholdsvis 3% og 1%.

Blandt dykandearterne blev 75% af ederfuglene skudt fra motorbåd

Tabel 3. Procentvis fordeling af vinger fra arterne gråand, pibeand, krikand, ederfugl og hvinand, som blev nedlagt med eller uden anvendelse af lokkefugle ved henholdsvis morgen- og aftentræk i jagtsæsonen 2000/2001.
Distribution (in %) of wings from the species mallard, wigeon, teal, eider and goldeneye shot either by use of decoys or without decoys in early morning and evening flight hunting during the 2000/2001 hunting season.

Jagtform <i>Hunting method</i>	Gråand <i>Mallard</i>	Pibeand <i>Wigeon</i>	Krikand <i>Teal</i>	Ederfugl <i>Eider</i>	Hvinand <i>Goldeneye</i>
Morgentræk <i>Morning flight</i>					
Med lokkefugle <i>With decoys</i>	58	80	67	63	100
Uden lokkefugle <i>Without decoys</i>	42	20	33	37	0

Antal vinger <i>Number of wings</i>	327	234	432	248	333

Aftentræk <i>Evening flight</i>					
Med lokkefugle <i>With decoys</i>	12	18	8		
Uden lokkefugle <i>Without decoys</i>	88	82	92		

Antal vinger <i>Number of wings</i>	1.066	606	908		

og 8% fra én-mands motorpram, mens 14% blev skudt på morgentræk. Af de sidstnævnte blev 5% nedlagt fra skydepram (se Tabel 2). Af de ederfugle der blev nedlagt på morgentræk blev 63% skudt for lokkefugle (se Tabel 3).

Blandt hvinænderne blev 81% af fuglene nedlagt ved morgentrækjagt, og over halvdelen af disse hvinænder blev skudt fra skydepram (se Tabel 2). Alle hvinænder skudt på morgentræk blev nedlagt for lokkefugle (se Tabel 3).

Fra og med jagtsæsonen 2000/2001 bortfaldt 'kl. 11-reglen' for jagt på gæs, så gæs i lighed med hvad der gælder for jagt på ænder måtte jages fra 1½ time før solopgang til 1½ time efter solnedgang. Det medførte at gåsejagten blev mere udstrakt hen over dagen, og 7% blev nedlagt på dagtræk mens 27% blev skudt på aftentræk. Morgentræk med 61% af de nedlagte gæs var fortsat den mest anvendte jagtform.

Af dobbeltbekkasin blev 35% nedlagt ved trækjagt med morgentræk (21%) som den mest anvendte form (Tabel 4); 15% blev nedlagt på opfløj, 11% for stående/stødende hund og 38% ved trampejagt. Næsten 8 af bekkasinerne blev således nedlagt ved at jæger eller hund lettede fuglene.

Der er til jagt på skovsneppe, som næsten udelukkende forekommer i skove og plantager, knyttet særlige jagtformer, først og fremmest jagt med stående/stødende hund. Denne jagtform blev ifølge de indsendte oplysninger anvendt til 76% af de nedlagte sneppe (se Tabel

Tabel 4. Procentvis fordeling af vinger fra nedlagte dobbeltbekkasin og skovsneppe på de hyppigst anvendte jagtformer i jagtsæsonen 2000/2001. +: angiver andel <0,5%.

Distribution (in %) of wings from common snipes and woodcocks on the most commonly used hunting methods during the 2000/2001 hunting season. +: indicates proportion <0.5%.

Jagtform <i>Hunting method</i>	Dobbeltbekkasin <i>Common snipe</i>	Skovsneppe <i>Woodcock</i>
Aftentræk <i>Evening flight</i>	5	+
Morgentræk <i>Morning flight</i>	21	+
Dagtræk <i>Day flight</i>	9	
På opfløj <i>Flushed birds</i>	15	2
Stående hund <i>Pointing dogs</i>	11	76
Trampejagt <i>Systematical search for birds</i>	38	4
Klapjagt <i>Battues</i>	+	15
Andet <i>Other methods</i>	1	2
Antal vinger <i>Number of wings</i>	595	1.101

4), mens 15% blev skudt på klapjagt, 2% på opfløj, 4% ved trampejagt og 2% mere tilfældigt i forbindelse med anden jagt (skov- og fasanjagt). Jagtformen med brug af stående/stødende hund er stærkt overrepræsenteret i det indsendte materiale. En analyse af skovsneppejagten viser at det kun er 20-30% af det samlede skovsneppeudbytte der nedlægges for stående/stødende hund, mens de resterende 70-80% nedlægges mere tilfældigt på klapjagt samt i forbindelse med skov- og fasanjagt (Clausager 2000b).

Blandt mågerne blev 43% nedlagt på morgentræk og 35% fra motorbåd/pram (se Tabel 2).

5 Jagtudbyttets størrelse

5.1 Jagtudbyttet i sæsonen 1999/2000

Udbyttet af gråand var i jagtsæsonen 1999/2000 på i alt 731.200 fugle (Tabel 5). Dette udbytte var 61.400 (9%) større end i jagtsæsonen 1998/1999. Udbyttefremgangen synes ikke at kunne tilskrives en bedre ynglesæson i 1999 end i 1998 da yngleresultatet i 1999 var på niveau med det i 1998. Stigningen kan have været forårsaget af dels en forøgelse i antallet af udsatte gråænder dels af bedre vejrmæssige jagtforhold.

Det samlede jagtudbytte af 'Andre svømmeænder' steg i 1999/2000 med 10.600 (12%) i forhold til 1998/1999-sæsonen til i alt 99.300 fugle. Udbyttet af de enkelte arter varierede. Således faldt udbyttet af spidsand med 3.700 (42%) fugle til i alt 5.000, og det stemmer godt overens med at arten i 1999 havde en ynglesæson under middel, mens den i 1998 var over middel. Skeand havde en relativ bedre ynglesæson i 1999 end i 1998, og det kan have foranlediget stigningen i udbyttet på 600 (27%) fugle i 1999 til i alt 2.800. Krikandeudbyttet steg med 16.600 (39%) til 59.200 fugle til trods for at artens ynglesæson i 1998 var over middel og lidt under middel i 1999. Årsagen til udbyttefremgangen for denne art kan have været bedre vejrmæssige jagtbetingelser i 1999 end i 1998. Udbyttet af pibeand faldt med 3.700 (11%) fugle til 30.800 i jagtsæsonen 1999/2000. Denne tilbagegang i udbyttet skal ses på baggrund af at artens ynglesæson i 1999 var under middel og endnu dårligere end den i 1998 som også var under middel. Udbyttet af pibeand har i de seneste fire jagtsæsoner kun været ca. det halve af hvad det var i de foregående år, og årsagen til dette har været en række år med dårlige yngleresultater. Pibeandeudbyttet i 1999 var det tredjelaveste siden 1969.

Udbyttet af ederfugl steg markant med 23.300 (32%) til i alt 95.100 fugle i jagtsæsonen 1999/2000. Fremgangen skyldtes bl.a. at mens

Table 5. Beregnede jagtudbytter for jagtsæsonerne 1998/1999 og 1999/2000 for de arter der indgår i vingeundersøgelsen. Beregningen er foretaget på grundlag af data fra den officielle vildtudbyttestatistik og resultater opnået ved vingeindsamlingen.

Calculated bags in the 1998/1999 and 1999/2000 hunting seasons of the species included in the wing survey. The calculation is based on data from the official game bag record and results from the wing survey.

Art Species		Antal - Number	
		1998/1999	1999/2000
Gråand	<i>Mallard</i>	669.800	731.200
'Andre svømmeænder'	<i>Other dabbling ducks</i>	88.700	99.300
Spidsand	<i>Pintail</i>	8.700	5.000
Pibeand	<i>Wigeon</i>	34.500	30.800
Skeand	<i>Shoveler</i>	2.200	2.800
Krikand	<i>Teal</i>	42.600	59.200
Knarand	<i>Gadwall</i>	600	1.100
Atlingand	<i>Garganey</i>	200	400
Ederfugl	<i>Eider</i>	71.800	95.100
'Andre dykænder'	<i>Other diving ducks</i>	33.700	33.000
Sortand	<i>Common scoter</i>	5.200	5.100
Fløjlsand	<i>Velvet scoter</i>	1.800	2.000
Havlit	<i>Long-tailed duck</i>	3.100	3.000
Hvinand	<i>Goldeneye</i>	15.200	13.300
Taffeland	<i>Pochard</i>	600	700
Bjergand	<i>Scaup</i>	300	500
Troldand	<i>Tufted duck</i>	2.800	3.600
Stor skallesluger	<i>Goosander</i>	1.000	1.100
Toppet skallesluger	<i>Red-breasted merganser</i>	3.800	3.700
Blishøne	<i>Coot</i>	14.200	19.600
'Gæs'	<i>Geese</i>	18.200	17.800
Bekkasiner	<i>Snipes</i>	18.000	21.600
Dobbeltbekkasin	<i>Common snipe</i>	16.500	19.700
Enkeltbekkasin	<i>Jack snipe</i>	1.500	1.900
Skovsneppe	<i>Woodcock</i>	24.700	24.400
'Måger'	<i>Gulls</i>	37.800	36.100
Sølvmåge	<i>Herring gull</i>	32.000	27.300
Svartbag	<i>Great black-backed gull</i>	5.600	8.500
Sildemåge	<i>Lesser black-backed gull</i>	300	300

ynglesæsonen i 1999 var omkring eller lidt over middel, så var yngleresultatet i 1998 blandt de dårligste der er registreret siden 1982. En del af stigningen i ederfugleudbyttet kan endvidere forklares med at vejrforholdene, især sidst i jagtsæsonen, var gunstige med hensyn til at drive havjagt.

Det samlede udbytte af 'Andre dykænder' faldt i 1999/2000 med 700 (2%) til 33.000 fugle. Den beskedne samlede udbyttenedgang resulterede kun i små udsving i udbyttet af de enkelte arter undtagen for

troldand og hvinand. Af troldand steg udbyttet med 800 (29%) til 3.600 fugle, mens hvinandudbyttet faldt med 1.900 (13%) til 13.300 fugle.

Udbyttet af blishøne steg i forhold til jagtsæsonen 1998/1999 med 5.400 (38%) til i alt 19.600 fugle i sæsonen 1999/2000. Jagtudbyttet var i 1970'erne næsten 100.000 fugle, men er siden faldet til et niveau under 20.000 de seneste syv år. Årsagen til nedgangen i jagtudbyttet af blishøne synes at være forbundet med indførelse af forbud mod motorbådsjagt i en række fjorde og vige samt en generelt aftagende interesse blandt jægere for arten som jagtobjekt.

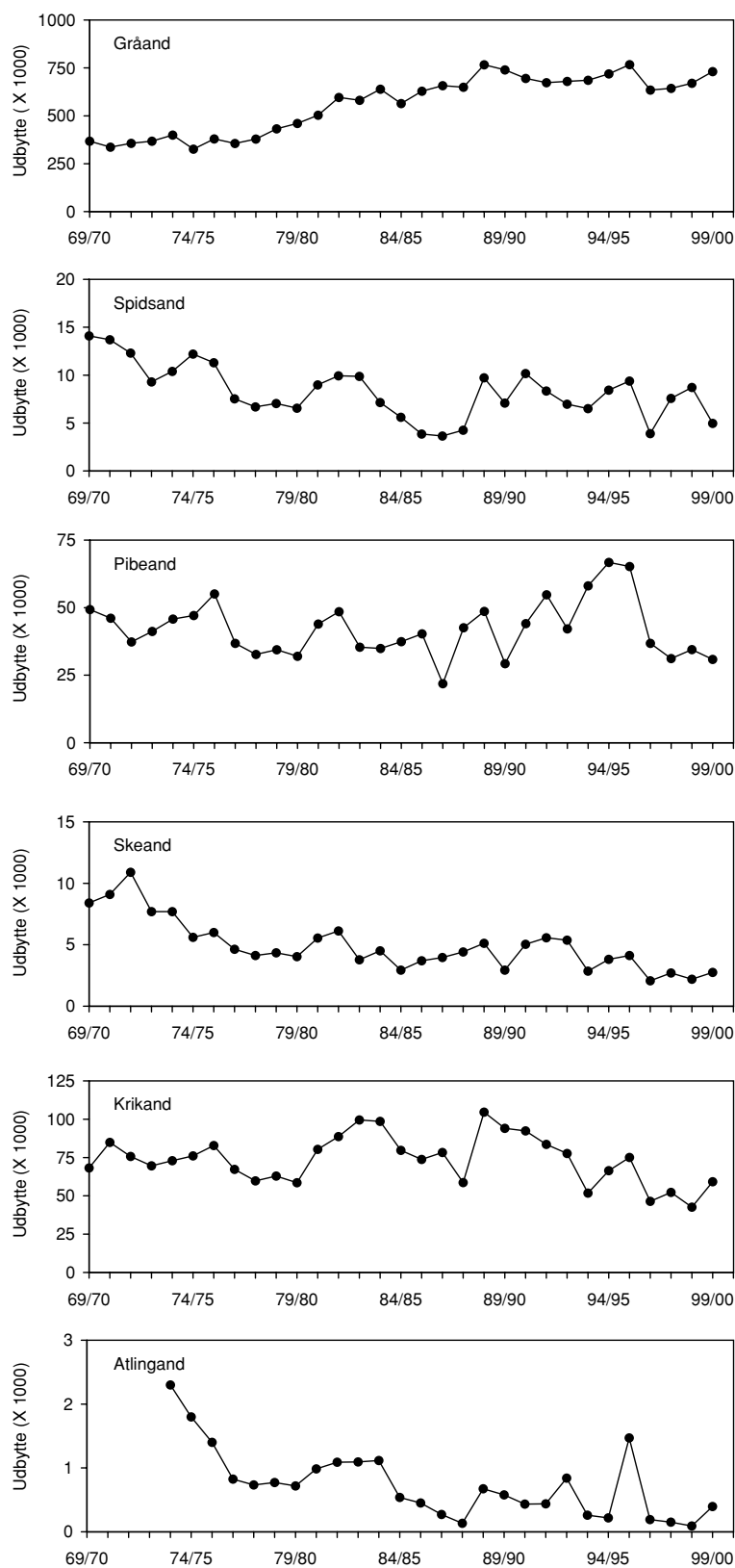
Det samlede gåseudbytte faldt med 400 (2%) til 17.800 fugle i 1999/2000. På grund af det beskedne antal indkomne gåsevinger har udbyttets størrelse af de enkelte arter ikke kunnet beregnes, men grågås udgør størstedelen af det samlede gåseudbytte. Mens grågåsen formentlig udgør størstedelen af udbyttet i alle amter, så var der store regionale forskelle i sammensætningen af den resterende del af gåseudbyttet. Mens kortnæbbet gås udelukkende nedlægges i de vest- og nordjyske amter (Sønderjylland, Ribe, Ringkøbing, Viborg og Nordjylland), så nedlægges sædgås og canadagås overvejende i Storstrøms og Vestsjællands Amter. I de senere år er der registreret en tendens til at et stigende antal canadagæs nedlægges i Jylland (især i Viborg og Nordjyllands Amter).

Udbyttet af dobbeltbekkasin steg med 3.200 (19%) til 19.700 fugle i 1999/2000. Det skete selv om arten i 1999 havde en ynglesæson under middel. Som for krikand kan vejrmæssige forhold have spillet en rolle for udbyttets størrelse også af dobbeltbekkasin. De to arters trækperiode gennem Danmark om efteråret er nogenlunde sammenfaldende. Udbyttet af skovsneppe der i 1999 havde en ynglesæson omkring middel, faldt med 300 (1%) til 24.400 fugle i 1999/2000 i forhold til det foregående år hvor ynglesæsonen var over middel. Af enkeltbekkasin steg udbyttet fra 1.500 fugle i 1998/1999 til 1.900 i 1999/2000.

Udbyttet af måger i jagtsæsonen 1999/2000 faldt i forhold til jagtsæsonen 1998/1999 med 1.700 (5%) til i alt 36.100 fugle. Udbyttet af sølvmåge var med 27.300 fugle størst, efterfulgt af svartbag med 8.500 og sildemåge med 300. Mågeudbyttet har været faldende siden midten af 1970'erne hvor det udgjorde mere end 200.000 måger. Siden 1994 har hætte- og stormmåge været fredet.

5.2 Jagtudbyttet af ænder i perioden 1966-1999

For jagtsæsonerne 1966/1967-1975/1976 blev jagtudbyttet af de enkelte andearter (for svømmeænder først fra 1969) opgjort på grundlag af spørgebrevsanalyser (Joensen 1978). Siden 1982 har vingeundersøgelser dannet grundlag for beregning af udbyttestørrelserne af de enkelte arter. I den mellemliggende periode (1976-1981) er de år-

Figur 42. Jagtudbytte af svømmeandearterne gråand, spidsand, pibeand, skeand, krikand og atlingand i jagtsæsonerne 1969/1970-1999/2000.

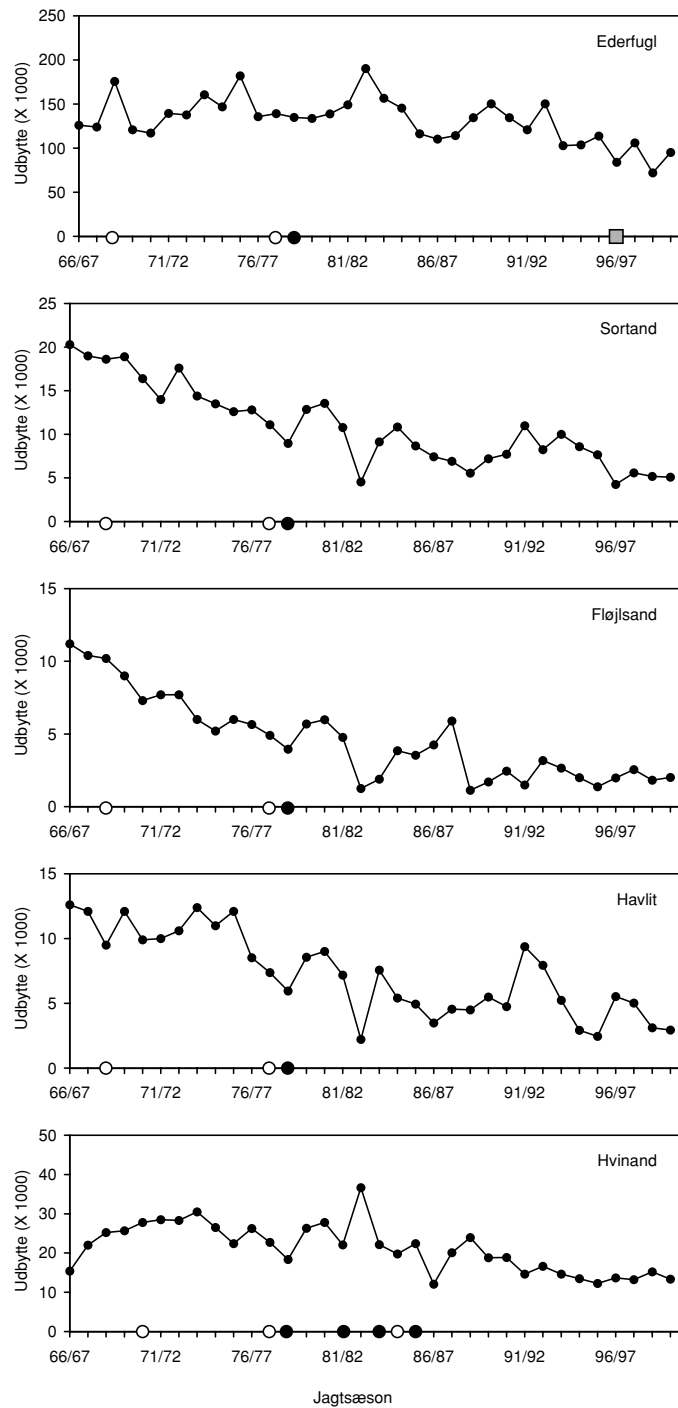
Annual bag of the dabbling duck species mallard, pintail, wigeon, shoveler, teal and garganey during the hunting seasons 1969/1970-1999/2000.

lige udbytter beregnet på grundlag af en kombination af gennemsnitsfordelinger fra Joensen (1978) og resultater opnået ved vingeundersøgelserne.

Blandt svømmeænderne var udbyttet af gråand, spidsand, pibeand og krikand stabilt eller stigende gennem perioden 1969-1995, men i 1996 faldt udbyttet af alle fire arter til et markant lavere niveau (Fig. 42). Udbyttet af gråand har de seneste tre år været stigende og har næsten nået niveauet fra før 1996. Krikand er med 1999-udbyttet nået tættere på udbyttensniveauet fra før 1996, mens udbyttet af pibeand fortsat ligger på det niveau som det faldt til i 1996. Udbyttet af spidsand steg i 1997 og 1998, men faldt igen i 1999 og kom næsten ned på 1996-niveauet. Udbyttet af skeand og atlingand har været jævnt faldende gennem hele perioden 1966-1999.

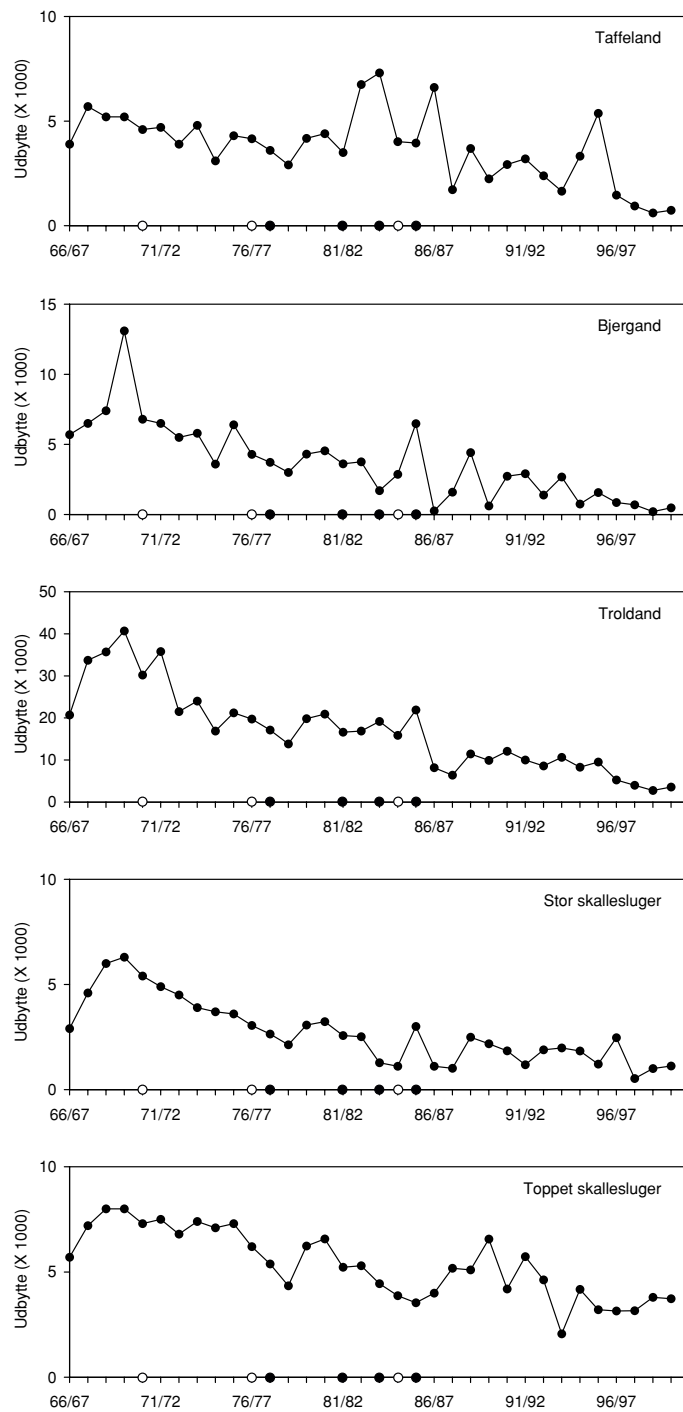
Blandt dykænderne har de årlige udbytter i perioden 1966/1967-1999/2000 været faldende for alle arter. Mest markant har udbyttenedgangen været for troland som i begyndelsen af perioden blev nedlagt i antal af 30.000-40.000 fugle, men hvoraf der i 1999/2000 kun blev nedlagt 3.600 fugle. Også for sortand, fløjlsand, havlit, taffeland, bjergand og stor skallesluger er udbyttet faldet betydeligt gennem perioden (Fig. 43). For ederfugl, hvinand og toppet skallesluger har tilbagegangen i udbyttet været mindre.

Nedgangen i jagtudbyttet har for de fleste arters vedkommende været forårsaget af en række forhold der bl.a. omfatter indskrænkninger i selve jagtudøvelsen, ændringer i jagttraditioner og ændringer i bestandsstørrelser af de enkelte arter. Den seneste opgørelse af vinterbestandene i Danmark i januar-marts 2000 viser at flere af dykandarterne forekommer i mindre antal end tidligere. For ederfugl synes der at være tale om en nedgang i den overvintrende bestand til ca. det halve af hvad bestanden var for 10 år siden (Pihl et al. 2001). For de øvrige arter med undtagelse af hvinand er der også registreret bestandsnedgange eller mulige bestandsnedgange, men for nogle af disse arter er der sket ændringer i den geografiske vinterudbredelse og den samlede bestand er ikke blevet mindre. For andre af arterne er det mere uvist om der er tale om en reel nedgang eller om der er sket en geografisk omfordeling. Vinterbestanden af hvinand i de danske farvande har ligget på samme niveau de seneste 10 år.

Figur 43. Jagtudbytte af dykandearterne ederfugl, sortand, fløjsand, havlit, hvinand, taffeland, bjergand, troidand, stor skallesluger og toppet skallesluger i jagtsæsonerne 1966/1967-1999/2000. Jagtsæsoner med længerevarende særfredninger på grund af isvintre er markeret med sorte pletter på delfigureernes x-akse, mens sæsoner med kortvarige særfredninger er angivet med åbne cirkler. Ederfugl var særfredet (■) i det sydvestlige Kattegat i perioden 1. oktober - 15. november 1996 på grund af sygdom i den lokale ynglebestand.

Annual bag of the diving duck species eider, common scoter, velvet scoter, long-tailed duck, goldeneye, pochard, scaup, tufted duck, goosander and red-breasted merganser during the hunting seasons 1966/1967-1999/2000. Hunting seasons with longer periods of special protection due to severe winter conditions are marked with black dots at the bottom line, seasons with shorter periods of protection are indicated with open circles. The eider was regionally protected (■) in the southwestern parts of the Kattegat during 1 October - 15 November 1996 due to previous disease in the local breeding population.

Figur 43. Fortsat.
Continued

6 Referencer

- Clausager, I. 1987: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1986/87 i Danmark. Wingsurvey from the Hunting Season 1986/87 in Denmark. - Rapport nr. 13 fra Vildtbiologisk Station. Landbrugsministeriets Vildtforvaltning, 31 s.
- Clausager, I. 1988: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1987/88 i Danmark. Wingsurvey from the Hunting Season 1987/88 in Denmark. - Rapport fra Vildtbiologisk Station. Landbrugsministeriets Vildtforvaltning, 32 s.
- Clausager, I. 1989: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1988/89 i Danmark. Wing Survey from the Hunting Season 1988/89 in Denmark. - Rapport fra Vildtbiologisk Station. Landbrugsministeriets Vildtforvaltning, 39 s.
- Clausager, I. 1990: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1989/90 i Danmark. Wing Survey from the Hunting Season 1989/90 in Denmark. - Danmarks Miljøundersøgelser. Faglig rapport fra DMU, nr. 1, 39 s.
- Clausager, I. 1991: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1990/91 i Danmark. Wing Survey from the Hunting Season 1990/91 in Denmark. - Danmarks Miljøundersøgelser. Faglig rapport fra DMU, nr. 31, 58 s.
- Clausager, I. 1992: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1991/92 i Danmark. Wing Survey from the Hunting Season 1991/92 in Denmark. - Danmarks Miljøundersøgelser. Faglig rapport fra DMU, nr. 58, 53 s.
- Clausager, I. 1993: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1992/93 i Danmark. Wing Survey from the Hunting Season 1992/93 in Denmark. - Danmarks Miljøundersøgelser. Faglig rapport fra DMU, nr. 85, 58 s.
- Clausager, I. 1994: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1993/94 i Danmark. Wing Survey from the Hunting Season 1993/94 in Denmark. - Danmarks Miljøundersøgelser. Faglig rapport fra DMU, nr. 115, 52 s.
- Clausager, I. 1995: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1994/95 i Danmark. Wing Survey from the Hunting Season 1994/95 in Denmark. - Danmarks Miljøundersøgelser. Faglig rapport fra DMU, nr. 137, 44 s.
- Clausager, I. 1996: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1995/96 i Danmark. Wing Survey from the 1995/96 Hunting Season in Denmark. - Danmarks Miljøundersøgelser. Faglig rapport fra DMU, nr. 168, 41 s.
- Clausager, I. 1997: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1996/97 i Danmark. Wing Survey from the 1996/97 Hunting Season in Denmark. - Danmarks Miljøundersøgelser. Faglig rapport fra DMU, nr. 201, 45 s.
- Clausager, I. 1998: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1997/98 i Danmark. Wing Survey from the 1997/98 Hunting Season in Denmark. - Danmarks Miljøundersøgelser. Faglig rapport fra DMU, nr. 242, 51 s.
- Clausager, I. 1999: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1998/99 i Danmark. Wing survey from the 1998/99 hunting season in Denmark. - Danmarks Miljøundersøgelser. Faglig rapport fra DMU, nr. 282, 48 s.
- Clausager, I. 2000a: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1999/2000 i Danmark. Wing survey from the 1999/2000 hunting season in Denmark. - Danmarks Miljøundersøgelser. Faglig rapport fra DMU, nr. 324. 50s.
- Clausager, I. 2000b: Woodcock Hunting in Denmark. - In: Kalchreuter, H. (Ed.); Proceedings from the Fifth European Woodcock and Snipe Workshop; An International Symposium of the Wetlands International Woodcock and Snipe Specialist Group, 3-5 May 1998. Wetlands Inter-

- national Global Series No. 4, International Wader Studies 11, Wageningen, The Netherlands, p. 28-33.
- Joensen, A.H. 1978: Statistics of Duck Hunting in Denmark 1966-1976. - Danish Review of Game Biology, 10(7). 20 pp.
- Pihl, S., Petersen, I.K., Hounisen, J.P. & Laubek, B. 2001: Landsdækkende optælling af vandfugle, vinteren 1999/2000. - Danmarks Miljøundersøgelser. Faglig rapport fra DMU, nr. 356. 46 sider.

Danmarks Miljøundersøgelser

Danmarks Miljøundersøgelser - DMU - er en forskningsinstitution i Miljø- og Energiministeriet. DMU's opgaver omfatter forskning, overvågning og faglig rådgivning indenfor natur og miljø.

Henvendelser kan rettes til:

URL: <http://www.dmu.dk>

Danmarks Miljøundersøgelser
Frederiksborgvej 399
Postboks 358
4000 Roskilde
Tlf.: 46 30 12 00
Fax: 46 30 11 14

Direktion og Sekretariat
Forsknings- og Udviklingssektion
Afd. for Atmosfærisk Miljø
Afd. for Havmiljø
Afd. for Mikrobiel Økologi og Bioteknologi
Afd. for Miljøkemi
Afd. for Systemanalyse
Afd. for Arktisk Miljø

Danmarks Miljøundersøgelser
Vejsøvej 25
Postboks 314
8600 Silkeborg
Tlf.: 89 20 14 00
Fax: 89 20 14 14

Afd. for Sø- og Fjordøkologi
Afd. for Terrestrisk Økologi
Afd. for Vandløbsøkologi

Danmarks Miljøundersøgelser
Grenåvej 12-14, Kalø
8410 Rønne
Tlf.: 89 20 17 00
Fax: 89 20 15 15

Afd. for Landskabsøkologi
Afd. for Kystzoneøkologi

Publikationer:

DMU udgiver faglige rapporter, tekniske anvisninger, temarapporter, samt årsberetninger. Et katalog over DMU's aktuelle forsknings- og udviklingsprojekter er tilgængeligt via World Wide Web.

I årsberetningen findes en oversigt over det pågældende års publikationer.

Faglige rapporter fra DMU/NERI Technical Reports

2000

- Nr. 331: Tungmetalledfald i Danmark 1999. Af Hovmand, M.F. Kemp, K. 30 s., 50,00 kr.
- Nr. 332: Atmosfærisk deposition 1999. NOVA 2003. Af Ellermann, T., Hertel, O. & Skjødt, C.A. 125 s., 125,00 kr.
- Nr. 333: Marine områder – Status over miljøtilstanden i 1999. NOVA 2003. Hansen, J.L.S. et al. 230 s., 240,00 kr.
- Nr. 334: Landovervågningsoplande 1999. NOVA 2003. Af Grant, R. et al. 150 s., 150,00 kr.
- Nr. 335: Søer 1999. NOVA 2003. Af Jensen, J.P. et al. 108 s., 125,00 kr.
- Nr. 336: Vandløb og kilder 1999. NOVA 2003. Af Bøgestrand J. (red.) 126 s., 150,00 kr.
- Nr. 337: Vandmiljø 2000. Tilstand og udvikling. Faglig sammenfatning. Af Svendsen, L.M. et al. 64 s., 75,00 kr.
- Nr. 338: NEXT I 1998-2003 Halogenerede Hydrocarboner. Samlet rapport over 3 præstationsprøvnings-runder. Af Nyeland, B. & Kvamm, B.L. 87 s., 150,00 kr.
- Nr. 339: Phthalates and Nonylphenols in Roskilde Fjord. A Field Study and Mathematical Modelling of Transport and Fate in Water and Sediment. The Aquatic Environment. By Vikelsøe, J., Fauser, P., Sørensen, P.B. & Carlsen, L. (in press)
- Nr. 340: Afstrømningsforhold i danske vandløb. Af Ovesen, N.B. et al. 238 s., 225,00 kr.
- Nr. 341: The Background Air Quality in Denmark 1978-1997. By Heidam, N.Z. 190 pp., 190,00 DKK.
- Nr. 342: Methyl t-Buthylether (MTBE) i spildevand. Metodeafprøvning. Af Nyeland, B. & Kvamm, B.L. 45 s., 75,00 kr.
- Nr. 343: Vildtudbyttet i Danmark i jagtsæsonen 1999/2000. Af Asferg, T. 31 s., 40,00 kr.

2001

- Nr. 344: En model for godstransportens udvikling. Af Kveiborg, O. 246 s., 130,00 kr.
- Nr. 345: Important summer concentrations of seabirds in West Greenland. An input to oil spill sensitivity mapping. By Boertmann, D. & Mosbech, A. (elektronisk)
- Nr. 346: The Greenland Ramsar sites. A status report. By Egevang, C. & Boertmann, D. 96 pp., 100,00 DKK.
- Nr. 347: Nationale og internationale miljøindikatorsystemer. Metodeovervejelser. Af Christensen, N. & Møller, F. 161 s., 150,00 kr.
- Nr. 348: Adfærdsmodel for persontrafik. Modelkoncept. ALTRANS. Af Rich, J.H. & Christensen, L. 153 s., 100,00 kr.
- Nr. 349: Flora and fauna in Roundup tolerant fodder beet fields. By Elmegaard, N. & Bruus Pedersen, M. 37 pp., 50,00 DKK.
- Nr. 350: Overvågning af fugle, sæler og planter 1999-2000 med resultater fra feltstationerne. Af Laursen, K. (red.). 103 s., 80,00 kr.
- Nr. 351: PSSD – Planning System for Sustainable Development. A Methodical Report. By Hansen, H.S. (ed.) (in press)
- Nr. 352: Naturkvalitet på stenrev. Hvilke indikatorer kan vi bruge? Af Dahl, K. et al. 128 s., 140,00 kr.
- Nr. 353: Ammoniakemission fra landbruget siden midten af 80'erne. Af Andersen, J.M. et al. 45 s., 50,00 kr.
- Nr. 354: Phthalates, Nonylphenols and LAS in Roskilde Wastewater Treatment Plant. Fate Modelling Based on Measured Concentrations in Wastewater and Sludge. By Fauser, P. et al. 103 pp., 75,00 DKK.
- Nr. 355: Veststadil Fjord før og efter vandstandshævning. Af Søndergaard, M. et al. (elektronisk)
- Nr. 356: Landsdækkende optælling af vandfugle, vinteren 1999/2000. Af Pihl, S., Petersen, I.K., Hounisen, J.P. & Laubek, B. 46 s., 60,00 kr.
- Nr. 357: The Danish Air Quality Monitoring Programme. Annual report for 1999. By Kemp, K. & Palmgren, F. (electronic)
- Nr. 358: Partikelfiltre på tunge køretøjer i Danmark. Luftkvalitets- og sundhedsvurdering. Af Palmgren, F. et al. (Foreløbig elektronisk udgave)
- Nr. 359: Forekomst af "afvigende" isbjørne i Østgrønland. En interviewundersøgelse 1999. Af Dietz, R., Sonne-Hansen, C., Born, E.W., Sandell, H.T. & Sandell, B. (i trykken)
- Nr. 360: Theoretical Evaluation of the Sediment/Water Exchange Description in Generic Compartment Models (Simple Box). By Sørensen, P.B., Fauser, P., Carlsen, L. & Vikelsøe, J. 58 pp., 80,00 DKK.
- Nr. 361: Modelling Analysis of Sewage Sludge Amended Soil. By Sørensen, P., Carlsen, L., Vikelsøe, J. & Rasmussen, A.G. (in press)
- Nr. 362: Aquatic Environment 2000. Status and Trends – Technical Summary. By Svendsen, L.M. et al. (in press)
- Nr. 363: Regulering af jagt på vandfugle i kystzonen. Forsøg med døgnregulering i Østvendssysel. Af Bregnballe, T. et al. (i trykken)

Fra jagtsæsonen 2000/2001 modtog DMU, Kalø, fra 416 jægere i alt 10.286 vinger. Af disse kom 5.253 fra svømmeænder, 2.595 fra dykænder, 138 fra blishøns, 243 fra gæs, 1.875 fra vadefugle og 182 fra måger. På grundlag af vingerne er jagtudbyttets geografiske og tidsmæssige fordeling samt alders- og kønsmæssige sammensætning af de enkelte arter belyst.

For pibeand og skovsnepe var ynglesæsonen i 2000 over middel, for gråand, krikand, ederfugl og hvinand under middel, mens den var omkring middel for spidsand, grågås og dobbeltbekkasin.

Blandt svømmeænderne blev 80-90% af fuglene nedlagt på trækjagt, især aften og morgen. Ved morgentrækjagt blev 80% af pibeænderne nedlagt ved brug af lokkefugle, ved aftentrækjagt 18%. Blandt dykænderne blev 92% af hvinænderne skudt på træk med morgentræk som den dominerende jagtform. Af ederfuglene blev 15% skudt på træk og 83% ved jagt fra motorbåd eller -pram. Blandt dobbeltbekkasiner blev 35% nedlagt i forbindelse med trækjagt og 64% ved at jæger eller hund lettede fuglene.

Det årlige udbytte af de enkelte svømmeandearter har været stabilt eller stigende igennem perioden 1969-1995, undtagen for skeand. For denne art blev udbyttet halveret igennem perioden. I 1996 faldt udbyttet af alle arter af svømmeænder til et markant lavere niveau, men for gråand, spidsand og krikand er det atter steget.

For alle arter af dykænder har jagtudbyttet være faldende i perioden 1966/1967-1999/2000. Faldet var mest markant for troldand for hvilken udbyttet faldt fra 30.000-40.000 til 3.600 fugle igennem perioden.